Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (четвърти състав)

9 декември 2015 година*

„Държавни помощи — Минен сектор — Предоставена от гръцките власти субсидия в полза на минното предприятие Ellinikos Chrysos — Договор за прехвърляне на мина на цена, която е по-ниска от пазарната стойност, и освобождаване на сделката от данъчно облагане — Решение, с което мерките за помощ се обявяват за неправомерни и се разпорежда съответните суми да бъдат възстановени — Понятие за предимство — Критерий за частния инвеститор“

По дела T-233/11 и T-262/11

Република Гърция, за която се явяват P. Mylonopoulos, V. Asimakopoulos, G. Kanellopoulos и A. Iosifidou, в качеството на представители,

жалбоподател по дело T-233/11,

Ellinikos Chrysos AE Metalleion kai Viomichanias Chrysou, установено в Кифисия (Гърция), за което се явяват първоначално K. Adamantopoulos, E. Petritsi, E. Trova и P. Skouris, впоследствие K. Adamantopoulos, E. Trova, P. Skouris и E. Roussou, адвокати,

жалбоподател по дело T-262/11,

срещу

Европейска комисия, за която се явяват É. Gippini Fournier и D. Triantafyllou, в качеството на представители,

ответник,

с предмет искане за отмяна на Решение 2011/452/ЕС на Комисията от 23 февруари 2011 година относно държавна помощ C 48/08 (ex NN 61/08), предоставена от Гърция на Ellinikos Chrysos AE (ОВ L 193, стр. 27),

ОБЩИЯТ СЪД (четвърти състав),

състоящ се от: M. Prek, председател, I. Labucka и V. Kreuschitz (докладчик), съдии,

секретар: S. Spyropoulos, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 28 януари 2015 г.,

постанови настоящото

* Езици на производството: гръцки и английски.

Решение

Обстоятелства, предхождащи спора

1. *Фактическа обстановка*

1 Мините „Касандра“ (Гърция) се намират в окръг Халкидики (Гърция), който е част от област Централна Македония (Гърция), в северната част на гръцкия полуостров и включват миннодобивен обект „Олимпиада“ (Гърция), представляващ мина за добив на олово, цинк и злато, миннодобивен обект „Стратони“ (Гърция), представляващ мина за добив на олово и цинк, и миннодобивен обект „Скурис“ (Гърция), представляващ находище за добив на мед и злато.

2 На 6 декември 2002 г. (със Съдебно решение № 3615/2002) Symvoulio tis Epikrateias (Държавен съвет на Гърция) отменя разрешителните за съществуващия проект за разработване на миннодобивния обект „Стратони“ поради процедурни нарушения — по-специално поради липсата на съвместно министерско решение, прието от петимата компетентни министри (на развитието, на околната среда, на селското стопанство, на културата и на здравеопазването) — вследствие на което на този миннодобивен обект повече не се развива дейност. С цел прилагане на съдебното решение Министерство на развитието приема две решения: с първото се забранява всякакъв минен добив в „Стратони“, а с второто се разпорежда вземането на допълнителни мерки за безопасност.

3 На 18 февруари 2003 г. Министерство на развитието издава ново разрешение за експлоатацията на миннодобивния обект „Стратони“ и отменя предходните си актове от 7 и 29 януари 2003 г. Въпреки това през цялата 2003 г. дейността в мините „Касандра“ остава спряна.

4 Мините „Касандра“ са собственост на гръцко дружество от 1927 г. до продажбата им чрез търг на дружеството TVX Hellas AE, контролирано от TVX Gold Inc. — канадско дружество, което през юни 2002 г. се слива с канадска група, чието дружество майка е Kinross Gold Corp. (наричана по-нататък „групата Kinross“).

5 TVX Hellas понася значителни загуби, свързани с вече извършените инвестиции и разходи за възстановяване на околната среда, изисквани по силата на посочените в точки 2 и 3 по-горе административни и съдебни решения. Поради това групата Kinross решава да прекрати дейността на дъщерното си дружество в мините „Касандра“ от януари 2003 г. и да се оттегли от гръцкия пазар.

6 С цел окончателното преустановяване на дейността си в Гърция, групата Kinross започва преговори с гръцката държава и на 12 декември 2003 г. се постига извънсъдебно споразумение, ратифицирано с член 51 от гръцкия Закон № 3220/2004 (наричано по-нататък „извънсъдебното споразумение“).

7 По силата на извънсъдебното споразумение Република Гърция придобива собствеността върху активите на TVX Hellas, описани в част II от същото споразумение, и изплаща на това дружество парично обезщетение в размер на единадесет милиона евро.

8 Същия ден Република Гърция сключва договор за продажба на посочените активи с дружеството Ellinikos Chrysos AE Metalleion kai Viomichanias Chrysou (наричано по-нататък „Ellinikos Chrysos“), което е създадено с цел да поеме активите и в което основният инвеститор е

European Goldfields Ltd. — канадско дружество, специализирано в покупката, проучването и разработването на миннодобивни обекти на Балканите. Договорът е ратифициран с член 52 от гръцкия Закон № 3220/2004 (наричан по-нататък „спорният договор“).

2. *Релевантни договорни клаузи*

9 С член 51 от гръцкия Закон № 3220/2004 се ратифицира извънсъдебното споразумение и се прави уточнението, че страните по това споразумение го сключват, за да избегнат дългогодишни твърде скъпоструващи арбитражни и съдебни процедури с неясен изход. С посоченото споразумение взаимно, пълно и всестранно се удовлетворяват претенциите както на гръцката държава, така и на TVX Hellas и TVX Gold, във връзка с всички права или вземания на една от страните спрямо другата.

10 По силата на извънсъдебното споразумение гръцката държава придобива всички активи на TVX Hellas и се задължава, от една страна, да изплати на това дружество парично обезщетение в разумен размер, а именно сумата от единадесет милиона евро, и от друга страна, да освободи съответно това дружество и членовете на управителните му съвети от всякаква административна или наказателна отговорност, както и от всякакви задължения във връзка с евентуални нарушения на правната уредба относно опазването на околната среда като цяло, които се считат за погасени по давност. Освен това по силата на същото споразумение прехвърлянето на въпросните активи се извършва с публикуването в *Официален вестник на Европейския съюз* на закона, с който се ратифицира споразумението, без да се изискват препис и други отбелязвания в съответствие с релевантните разпоредби.

11 С член 52 от гръцкия Закон № 3220/2004 се ратифицира спорният договор, по силата на който гръцката държава прехвърля на дружеството Ellinikos Chrysos всички активи, които е получила от TVX Hellas въз основа на извънсъдебното споразумение.

12 Съгласно член 1 от спорния договор гръцката държава продава, прехвърля и предава на Ellinikos Chrysos всички активи на TVX Hellas „в състоянието, в което се намират“, придобити от нея по силата на извънсъдебното споразумение. В посочения член след това се изброяват всички елементи от имуществото, и по-специално се предвижда, че „гръцката държава също така прехвърля на приобретателя и оставя в сила — на негово име и за негова сметка — всички налични административни и други разрешения и съгласия, които не са били отменени или временно отнети със съдебно решение и които са описани в приложение IV към настоящия договор“.

13 В член 1.3 от спорния договор се уточнява, че Ellinikos Chrysos „не носи никаква отговорност за вредите, които са нанесени на околната среда или на трети лица преди публикуването на ратификацията на настоящия договор или които се дължат на причини, предхождащи това публикуване“.

14 Съгласно член 2 от спорния договор „[ц]ената на всички активи, които са принадлежали на TVX Hellas и които се продават с настоящия договор, е единадесет милиона евро“ и „[т]ази цена трябва да бъде платена в срок от пет работни дни, считано от публикуването в Официален вестник на закона за ратификация, директно на TVX Hellas за погасяване на вземането на това дружество срещу гръцката държава по силата на извънсъдебното споразумение“.

15 Освен задълженията, поети по силата на член 1.3 от спорния договор, в съдържащия се в същия договор член 3, озаглавен „Задължения на приобретателя и на гръцката държава“, се описват взаимните задълженията на страните. Съгласно член 3.1 от договора приобретателят по-специално се задължава:

„а) да извърши всички действия и процедури за защита на околната среда и поддръжка […] до изтичането на определения в член 3.3 срок за издаване на необходимите разрешения и съгласия;

б) във всяка мина или част от мина, за която съответните разрешения за експлоатация и съгласия не са били отменени или временно отнети със съдебно решение, да предприеме всички подготвителни действия, позволяващи в разумен срок, не по-дълъг от три месеца, да започне производствена дейност. При възстановяването на функционирането на мините „Касандра“ приобретателят ще наеме необходимия персонал в съответния момент, включвайки бивши работници от мините „Касандра“ […]“.

16 Съгласно член 3.2 от спорния договор приобретателят освен това се задължава „в срок не повече от 24 месеца, считано от публикуването на закона, с който се ратифицира настоящият договор, да изготви цялостен инвестиционен проект за развитие на мините „Касандра“ и за изграждане и функциониране на завода за металургична обработка на злато, който проект да бъде придружен с всички предвидени в приложимата правна уредба изследвания, необходими за получаването на всички съответни разрешения и съгласия“.

17 По силата на член 3.3 от спорния договор гръцката държава се задължава „[да] разгледа представения при условията на предходния параграф инвестиционен проект в двумесечен срок и да издаде всички необходими разрешения и съгласия в срок не по-късно от десет месеца“.

18 В член 3.4 от спорния договор се посочва, че „[о]добреният от компетентните органи инвестиционен проект се счита за приложение към настоящия договор и неразделна част от него, като обвързва страните в съответствие с условията на съгласието“.

19 Съгласно член 3.5 от спорния договор приобретателят се задължава да „реализира одобрения инвестиционен проект, като започне производствената дейност най-късно в сроковете, които ще бъдат определени в получаваните административни разрешения и съгласия“.

20 Член 4 от спорния договор е озаглавен „Последици при неизпълнение на договорните задължения от страните“ и в него се предвижда, че неизпълнението от която и да е от договарящите се страни на поетите задължения е основание за прекратяване на действието на договора. При прекратяване на действието на договора приобретателят е длъжен да върне всички активи на гръцката държава, а тя трябва да възстанови директно на приобретателя платената цена в размер на единадесет милиона евро и разумно обезщетение. Едностранната промяна от гръцката държава на условията по настоящия договор и на процедурата по издаване на разрешенията и съгласията по инвестиционния проект, чрез приемането на законови или подзаконови разпоредби, както и чрез приемането на други административни мерки от каквото и да било естество, е едно от основанията за прекратяване на действието на въпросния договор.

21 Съгласно член 5 от спорния договор „приобретателят не носи отговорност за парични задължения, свързани с функционирането на мините „Касандра“, ако са възникнали преди публикуването на закона, с който се ратифицира настоящият договор“ и „[п]рехвърлянето на приобретателя на всички активи, които са принадлежали на TVX Hellas и които са били придобити от гръцката държава, се освобождава от всякакви данъци във връзка с прехвърлянето“.

22 С член 53 от гръцкия Закон № 3220/2004 се ратифицира друг договор, който е сключен на 22 декември 2003 г. между TVX Hellas, TVX Gold, Ellinikos Chrysos и гръцката държава и който се отнася до условията за плащане на цената по сделката, определени в член 2 от спорния договор. В член 4 от последния договор се предвижда, че ако ратификацията със закон не може да се извърши до 31 януари 2004 г., гръцката държава се задължава да възстанови на Ellinikos Chrysos аванса, който Ellinikos Chrysos трябва да плати на TVX Hellas по силата на член 1 от същия договор.

23 Съгласно член 56 от гръцкия Закон № 3220/2004 спорният договор трябва да влезе в сила в деня, следващ публикуването на закона в *Официален вестник на Република Гърция*. Законът е публикуван на 28 януари 2004 г. На 30 януари 2004 г. Ellinikos Chrysos превежда единадесет милиона евро и се освобождава от всякакво задължение за плащане.

3. *Административното производство*

24 На 9 юли 2007 г. Комисията на Европейските общности получава жалба, в която се твърди, че със спорния договор Република Гърция е предоставила две мерки за помощ в полза на Ellinikos Chrysos. С писмо от 5 ноември 2007 г. гръцките власти представят становището си по тази жалба. Впоследствие с писма от 7 април и 25 юни 2008 г. Комисията изпраща искания за предоставяне на допълнителна информация, на които гръцките власти отговарят с писма съответно от 13 май и 30 юли 2008 г.

25 С решение от 10 декември 2008 г. Комисията започва официално производство по разследване на въпросните мерки в съответствие с член 108, параграф 2 ДФЕС и приканва заинтересованите страни да представят становищата си (Решение C(2008) 7853 окончателен (ОВ C 56, 2009 г., стр. 45, наричано по-нататък „решението за започване“).

26 Ellinikos Chrysos представя становището си по решението за започване на 10 април 2009 г. В отговор на искане за предоставяне на допълнителна информация Ellinikos Chrysos представя допълнителни становища на 29 юли 2009 г., 15 януари 2010 г. и 4 май 2010 г. Освен това на 26 юни 2009 г. и 24 юни 2010 г. се провеждат две срещи между Комисията и Ellinikos Chrysos.

27 Становищата си представят три други страни, а именно European Goldfields, синдикалните организации в мините „Касандра“ и Гръцката организация за наблюдение на дейността в мините. Накрая, на 4 януари 2011 г., Ellinikos Chrysos изпраща на Комисията неофициален документ, в който излага загрижеността си във връзка с оценката и разбирането на фактическия контекст и метода за оценяване, възприети от нея.

4. *Обжалваното решение*

28 На 23 февруари 2011 г. Комисията приема Решение 2011/452/ЕС относно държавна помощ C 48/08 (ex NN 61/08), предоставена от Гърция на Ellinikos Chrysos (ОВ L 193, стр. 27, наричано по-нататък „обжалваното решение“), с което обявява тази помощ за несъвместима с вътрешния пазар (член 1) и разпорежда на Република Гърция помощта да бъде възстановена (членове 2 и 3).

29 Диспозитивът на обжалваното решение има следното съдържание:

„Член 1

Държавната помощ в размер на 15,34 млн. EUR, предоставена неправомерно от [Република] Гърция на Ellinikos Chrysos […] в нарушение на член 108, параграф 3 [ДФЕС,] е несъвместима с вътрешния пазар.

Член 2

1. [Република] Гърция ще възстанови от получателя помощта, посочена в член 1.

2. В сумите, които трябва да бъдат възстановени, ще се включват и лихвите от датата, на която сумите са били предоставени на разположение на получателя, до тази на тяхното реално възстановяване.

[…]

Член 3

1. Възстановяването на помощта, посочена в член 1 ще се извърши незабавно и ефективно.

2. [Република] Гърция ще осигури прилагането на настоящото решение в срок от четири месеца от датата на уведомяване за него“.

30 В посоченото решение двете мерки за помощ се описват по следния начин (съображения 15—18 от обжалваното решение):

„II.в. Мярка 1: Продажна цена по-ниска от пазарната стойност

(15) […] гръцката държава продава мините Cassandra на Ellinikos Chrysos за [11] млн. EUR без предварителна оценка на активите или открит търг. Продажбата включва:

а) мините Stratoni, Skouries и Olympias, заедно със съответните права за експлоатация на мини;

б) земя;

в) запаси от полезни изкопаеми; и

г) дълготрайни активи (оборудване за минодобив и преработка, къщи за работниците и промишлени сгради).

Според гръцките органи целта на мярката е намиране на собственик, който желае да експлоатира мините като по този начин запазва трудовата заетост и опазва околната среда.

[…]

„II.г. Мярка 2: Освобождаване от данъци и намаляване на хонорарите за правни услуги. […]

(18) […] Комисията е изчислила, че общата стойност на помощта е в размер на 15,34 млн. EUR за мерки 1 и 2 […]“.

31 Що се отнася до първата мярка за помощ, а именно изчисляването на стойността на мините „Касандра“, Комисията анализира всеки от съставляващите я три миннодобивни обекта („Стратони“, „Олимпиада“ и „Скурис“) според стойността на всяка мина въз основа на съществуващите икономически фактори към момента на продажбата и възможността за експлоатация на всяка мина. За да изчисли въпросната стойност, Комисията използва експертен доклад — изготвен от международно консултантско дружество, специализирано в минния сектор, за сметка на European Goldfields във връзка с планираното от него увеличаване на капитала на посоченото дружество — в който за отправна точка за оценката се приема 30 юни 2004 г., в полунощ (наричан по-нататък „експертният доклад“). В посочения доклад за основа се

използва приходният подход, който Комисията счита за приложим при извършваната оценка, и се посочват следните нетни стойности за трите мини: съответно отрицателни стойности в размер на -28,79 милиона щатски долара (USD) или -23,7 милиона евро за миннодобивния обект „Олимпиада“ и положителни стойности в размер на 10,48 милиона щатски долара или 8,6 милиона евро за миннодобивния обект „Стратони“ и в размер на 15,72 милиона щатски долара или 12,9 милиона евро за миннодобивния обект „Скурис“, като сборът от тези три стойности е отрицателен, а именно сумата от -2,59 милиона евро (съображения 68—74 от обжалваното решение).

32 Същевременно, що се отнася по-специално до стойността на миннодобивния обект „Олимпиада“, в съображения 75 и 76 от обжалваното решение Комисията приема следното:

„(75) […] [Н]астоящата нетна стойност (на предпроизводствено ниво) на мината Olympias, към момента на продажбата, действително е била отрицателна. Независимо от това […] отрицателната настояща нетна стойност на мината Olympias означава, че към момента на продажбата очакваната печалба, получена от експлоатацията на мината при ценовото ниво, наблюдавано през последните 11 години, би била отрицателна. Предвид цената на златото, всеки собственик на мината Olympias би избрал да не експлоатира мината и би потърсил начин за избягване на загубите доколкото е възможно. Както е показано, когато не експлоатира мината, купувачът би могъл да ограничи загубите до 5,5 млн. EUR, което представляват разходите, които той е трябвало да направи по договор с цел опазване на околната среда и поддръжка. При все това, не може единствено на тази база да се направи заключение, че стойността на мината Olympias следва да възлиза на 5,5 млн. EUR, тъй като, по принцип, притежаването на мина осигурява стойността на опция: собственикът може да експлоатира мината, когато условията са добри (цените на златото са достатъчно високи), и да избере да не я експлоатира, когато условията […] не са добри (цените на златото не са достатъчно високи). По същия начин, Ellinikos Chrysos е можело да избере да придобие мината като част от пакета мини Cassandra или с цел по-късно да има възможност да извърши необходимите инвестиции в мината Olympias, за да поднови експлоатацията с печалба, ако цените на златото се повишат до нива (значително) над нивата, наблюдавани през предходния период 1993—2003 г.

(76) Получаването на надеждна оценка на тази стойност по избор е доста сложно. Още по важно е, че всяка такава стойност би трябвало да бъде коригирана, за да се вземе предвид (вероятно високата) вероятността, че дори ако цените на златото са били достатъчно високи, за да гарантират печеливша експлоатация, може да не бъде получено разрешително за експлоатацията на тази мина. […] [Р]азрешителните за експлоатация на мината Olympias и добив на злато са били анулирани по екологични причини, които са определени като сериозни. Следователно би изглеждало подходящо да се счита, че мината Olympias има стойността на опция, която може консервативно да бъде изчислена като нула. По същия начин, нетната стойност на мина Olympias следва да бъде изчислена на – 5,5 млн. EUR“.

Производство и искания на страните

33 На 28 април 2011 г. Република Гърция подава в секретариата на Общия съд жалба, регистрирана под номер T-233/11.

34 На 20 май 2011 г. Ellinikos Chrysos подава в секретариата на Общия съд жалба, регистрирана под номер T-262/11.

35 С молба, подадена в секретариата на Общия съд на 9 август 2011 г., European Goldfields иска да встъпи по дело T-233/11 в подкрепа на исканията на Република Гърция.

36 В съответствие с член 40, втора алинея от Статута на Съда на Европейския съюз, приложим към производството пред Общия съд на основание член 53, първа алинея от посочения статут, с определение от 7 септември 2011 г. председателят на пети състав на Общия съд отхвърля посоченото в точка 35 по-горе искане за встъпване, тъй като страни по делото са държава членка и институция на Европейския съюз, и осъжда European Goldfields да понесе направените от него съдебни разноски.

37 С молба, подадена в секретариата на Общия съд на 9 август 2011 г., European Goldfields иска да встъпи по дело T-262/11 в подкрепа на исканията на Ellinikos Chrysos.

38 В съответствие с член 40, втора алинея от Статута на Съда, приложим към производството пред Общия съд на основание член 53, първа алинея от посочения статут, с определение от 27 март 2012 г. председателят на пети състав на Общия съд отхвърля посоченото в точка 37 по-горе искане за встъпване, тъй като European Goldfields доказва само непряк и потенциален интерес от изхода на делото, и осъжда посоченото дружество да понесе направените от него съдебни разноски.

39 Вследствие на извършените промени в съставите на Общия съд, на 3 октомври 2013 г. председателят на Общия съд преразпределя делата на друг съдия докладчик, включен в четвърти състав, на който съответно са разпределени настоящите дела.

40 На 7 август 2014 г., в рамките на процесуално-организационни действия по член 64, параграф 3, буква а) от Процедурния правилник на Общия съд от 2 май 1991 г., последният поставя на страните поредица от писмени въпроси, на които те отговарят в определените срокове.

41 Същия ден Общият съд отправя до страните въпрос относно евентуалното съединяване на дела T-233/11 и T-262/11 за целите на устната фаза на производството и постановяването на съдебно решение по настоящите производства.

42 На 2 септември 2014 г. Комисията подава становище, като същевременно посочва, че няма принципни възражения срещу това съединяване.

43 С електронни съобщения от 1 и 2 октомври 2014 г. Република Гърция съобщава, че възразява срещу съединяването на дела T-233/11 и T-262/11. Тя посочва също, че при евентуално съединяване на делата някои документи по дело T-233/11 трябва да се считат за поверителни, като подава искане за поверително третиране на някои материали по посоченото дело по отношение на встъпилата страна и прилага неповерителен вариант на тези писмени материали.

44 На 29 октомври 2014 г. Общият съд решава да не съединява дела T-233/11 и T-262/11 за целите на устната фаза на производството.

45 Въз основа на доклад на съдията докладчик Общият съд (четвърти състав) решава за започне устната фаза на производството.

46 Устните състезания и отговорите на страните на зададените им от Общия съд устни въпроси са изслушани в съдебните заседания от 28 януари 2015 г. В хода на тези съдебни заседания страните са запитани относно евентуалното съединяване на дела T-233/11 и T-262/11 за целите на съдебното решение по настоящите производства. По дело T-233/11 Република Гърция потвърждава несъгласието си за съединяването, а Комисията не възразява. По дело T-262/11 страните официално не възразяват срещу съединяването.

47 Република Гърция и Ellinikos Chrysos (наричани по-нататък заедно „жалбоподателите“) искат от Общия съд:

— да отмени обжалваното решение,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

48 Комисията иска от Общия съд:

— да отхвърли жалбата по дело T-233/11 като неоснователна, а жалбата по дело T-262/11 — като частично недопустима и частично неоснователна,

— да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

От правна страна

49 На основание член 68, параграф 1 от Процедурния правилник на Общия съд делата са съединени за целите на съдебното решение.

1. *По допустимостта*

50 По дело T-262/11 Комисията изразява съмнения по допустимостта на жалбата във връзка с член 21 от Статута на Съда и член 44, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник от 2 май 1991 г., тъй като жалбата била ненужно дълга, а развитите в нея основания били изложени по неясен начин. Освен това препращането към приложенията без посочване на съответната страница не било „прецизно“. Също така не всички от въпросните приложения били представени на езика, избран за език на производството по делото в съответствие с член 35, параграф 3 от посочения процедурен правилник от 2 май 1991 г., поради което Комисията не ги анализирала. Освен това, доколкото Ellinikos Chrysos твърди, че Комисията изопачила доводите му, тя съответно отдава това на ниската степен на яснота на жалбата.

51 Ellinikos Chrysos оспорва доводите на Комисията.

52 В това отношение следва да се припомни, че съгласно член 21 от Статута на Съда и на член 44, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. всяка искова молба или жалба трябва да съдържа предмета на спора и кратко изложение на изтъкнатите основания.

53 Съгласно съдебната практика посочването трябва да бъде достатъчно ясно и точно, за да позволи на ответника да подготви защитата си, а на Общия съд — да се произнесе по иска или жалбата. Същото важи и за всяко искане, което трябва да бъде подкрепено с основания и доводи, позволяващи както на ответника, така и на съда да преценят основателността му (решение от 7 юли 1994 г., Dunlop Slazenger/Комисия, T-43/92, Rec, EU:T:1994:79, т. 183). Така, за да са допустими искът или жалбата, е необходимо съществените правни и фактически обстоятелства, на които те се основават, да следват поне обобщено, но по логичен и разбираем начин от текста на самата искова молба или жалба. В това отношение, въпреки че съдържанието на исковата молба или жалбата може да бъде обосновавано и допълвано по конкретни въпроси чрез препращане към определени пасажи от приложени към нея доказателства, общото препращане към други, макар и приложени към исковата молба или жалбата документи, не може да компенсира липсата на съществена част от правните доводи, които следва да бъдат посочени в самата искова молба или жалба съгласно упоменатите по-горе разпоредби (вж. решения от 17 септември 2007 г., Microsoft/Комисия, T-201/04, Сб., EU:T:2007:289, т. 94 и цитираната съдебна практика; от 7 май 2009 г., NVV и др./Комисия,

T-151/05, Сб., EU:T:2009:144, т. 61 и цитираната съдебна практика, и от 5 октомври 2011 г., Transcatab/Комисия, T-39/06, Сб., EU:T:2011:562, т. 366 и цитираната съдебна практика). Общият съд не е длъжен освен това да изследва и установява сред приложенията основанията и доводите, на които би могъл да приеме, че се основава исковата молба или жалбата, тъй като приложенията имат чисто доказателствена и документална функция (вж. в този смисъл решения от 11 септември 2014 г., MasterCard и др./Комисия, C-382/12 P, Сб., EU:C:2014:2201, т. 40; NVV и др./Комисия, посочено по-горе, EU:T:2009:144, т. 61 и Transcatab/Комисия, посочено по-горе, EU:T:2011:562, т. 366).

54 В разглеждания случай трябва да се констатира, че макар основанията да са изложени и структурирани по не особено методичен начин, е възможно да се разбере в какво се изразяват оплакванията срещу обжалваното решение. Всъщност предметът на спора е посочен ясно, а именно искане за отмяна на обжалваното решение, като изтъкнатите основания са изведени, от една страна, от грешка при прилагането и тълкуването на член 107, параграф 1 ДФЕС, както и от множество грешки в преценката на фактите относно наличието на държавна помощ, и от друга страна, от нарушаване на правото на защита и нарушаване на процесуалните права на страната, както и от злоупотреба с власт и нарушаване на принципа на добра администрация и неизпълнение на задължението за безпристрастно и надлежно разглеждане.

55 Освен това, що се отнася до приложенията, съгласно съдебната практика, въпреки че съдържанието на исковата молба или жалбата може да бъде обосновавано и допълвано по конкретни въпроси чрез препращане към определени пасажи от приложени към нея доказателства, общото препращане към други, макар и приложени към исковата молба или жалбата документи, не може да компенсира липсата на съществена част от правните доводи, които следва да бъдат посочени в самата искова молба или жалба (вж. решение MasterCard и др./Комисия, точка 53 по-горе, EU:C:2014:2201, т. 40 и цитираната съдебна практика).

56 В това отношение, както основателно подчертава Комисията, в текста на жалбата Ellinikos Chrysos препраща към дълги приложения, от които само кратки пасажи имат значение за обосноваването на даден довод, и това допълнително усложнява анализа на жалбата. Същевременно, колкото и нежелателен да е този подход, в разглеждания случай — доколкото в основната си част тези пасажи са били отбелязани в самия текст на приложенията — той не е попречил да се разбере същността на стоящите в основата на жалбата доводи, които са посочени в текста на писмените становища и се основават на приложенията единствено с цел предоставяне на допълнителни доказателства.

57 Следователно жалбата е позволила на Комисията да подготви защитата си, а на Общия съд — да разбере на какво се основава, и трябва да се приеме за съответстваща на изискванията за форма, определени в посочената в точка 53 по-горе съдебна практика. Поради това жалбата трябва да се обяви за допустима.

2. *По съществото на спора*

Кратко изложение на основанията за отмяна

58 В подкрепа на жалбата си Република Гърция и Ellinikos Chrysos изтъкват съответно три и две основания. Първите основания, изтъкнати поотделно от двамата жалбоподатели, по същество са идентични и са изведени от неправилно тълкуване и прилагане на член 107, параграф 1 и член 108, параграф 2 ДФЕС, както и от грешка в преценката на фактите относно наличието на държавна помощ. Всъщност Комисията:

— що се отнася до първата мярка за помощ (продажбата на мините „Касандра“ на цена, която е по-ниска от пазарната им стойност):

а) неправилно приела, че условието за използване на държавните ресурси е изпълнено, при положение че в сделката ролята на гръцката държава била само на посредник;

б) при условията на евентуалност, неправилно приложила критерия за частния инвеститор;

в) при условията на евентуалност, неправилно приела, че условието за наличие на предимство е изпълнено, поради допусната грешка при изчисляването на стойността на активите, предмет на сделката;

г) по дело T-233/11 според Република Гърция извършила неправилна преценка на условието за наличие на нарушаване на конкуренцията и на засягане на търговията между държавите членки;

— що се отнася до втората мярка за помощ (освобождаването от задължението за плащане на данъците по сделката):

а) неправилно преценила условието за наличие на предимство;

б) по дело T-233/11 според Република Гърция извършила неправилна преценка на условието за наличие на нарушаване на конкуренцията и на засягане на търговията между държавите членки.

59 Другите изтъкнати от жалбоподателите основания по настоящите дела се различават. По дело T-233/11 Република Гърция твърди, че член 14, параграф 1, второ изречение от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [108 ДФЕС] (ОВ L 83, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41) е тълкуван и приложен неправилно, тъй като с изискването за възстановяване на помощта се нарушавали принципите на пропорционалност, на лоялно сътрудничество, на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания (второ основание). Освен това Република Гърция упреква Комисията, че мотивите били непълни и противоречиви, както и че многократно нарушила член 296 ДФЕС във връзка с наличието на предимство и наличието на нарушаване на конкуренцията (трето основание). По дело T-262/11 Ellinikos Chrysos твърди, че правото му на защита и процесуалните му права са били нарушени, че е извършена злоупотреба с власт, че е нарушен принципът на добра администрация и че задължението за безпристрастно и надлежно разглеждане не е изпълнено (четвърто основание).

По първото основание, изведено от неправилно тълкуване и прилагане на член 107, параграф 1 ДФЕС и член 108, параграф 2 ДФЕС, както и от множество грешки в преценката на фактите относно наличието на помощ (дела T-233/11 и T-262/11)

По първата мярка за помощ

– Предварителни бележки

60 Що се отнася до първата мярка за помощ — а именно продажбата на мините „Касандра“ на цена, която е по-ниска от пазарната цена (наричана по-нататък „спорната продажба“) — жалбоподателите оспорват главно извода на Комисията, че е налице предимство в полза на Ellinikos Chrysos. В това отношение доводите на жалбоподателите могат да бъдат групирани в три части. С първата част те оспорват използването на държавни ресурси и съответно отговорността на гръцката държава за твърдяната помощ. С втората част те упрекват Комисията, първо, че не е взела предвид редица съществени обстоятелства при оценката на пазарната стойност на мините „Касандра“, второ, че е приложила неправилно критерия за частния инвеститор, трето, че неправилно и избирателно се е позовала на данните от експертен доклад за тази цел, и четвърто, че е допуснала изчислителна грешка в преценката на пазарната стойност на придобитите от Ellinikos Chrysos активи. С третата част, по дело T-233/11 Република Гърция оспорва и наличието на нарушаване на конкуренцията и засягане на търговията между държавите членки.

61 Най-напред трябва да се разгледа втората част относно наличието на предимство и прилагането на принципа на частния инвеститор, след това първата част относно отговорността на държавата за предоставянето на това предимство, и накрая третата част, която се отнася само за дело T-233/11, относно наличието на нарушаване на конкуренцията и засягане на търговията между държавите членки.

– По втората част относно допусната грешка в преценката на условието за наличие на предимство

62 Жалбоподателите оспорват преценката на Комисията за наличието на предимство, дължаща се на неправилно оценяване на някои фактически обстоятелства (първо оплакване) и на неправилното и избирателно използване на експертния доклад (второ оплакване), на явна грешка в преценката при прилагането на критерия за частния инвеститор (трето оплакване) и на грешка при изчисляването на стойността на имуществото, което е предмет на сделката (четвърто оплакване).

63 Що се отнася до първото оплакване, между фактическите обстоятелства, за които се твърди, че Комисията преценила неправилно, Ellinikos Chrysos посочва, първо, че със спорния договор не се прехвърлят недвижими имоти или мините „Касандра“ като функциониращо предприятие, а само активите на дружеството TVX Hellas, което е в несъстоятелност. Второ, от една страна, Ellinikos Chrysos твърди, че платената за спорното прехвърляне цена от единадесет милиона евро не отразява стойността на прехвърляните активи, а само част от разходите по оттеглянето на TVX Hellas от инвестиционния проект в мините „Касандра“, и от друга страна, че посочената сума не произтича от истинско прихващане на вземанията между гръцката държава и TVX Hellas, тъй като въпросните вземания нито били сигурни, нито били дължими.

64 Република Гърция твърди, че за спорната продажба не трябвало да се обявява търг, както твърди Комисията, тъй като въпросната сделка не попада в приложното поле на действащите към 2003 г. директиви в областта на обществените поръчки. Освен това Република Гърция се позовава на точка II.2, буква г) от Съобщението на Комисията относно елементите на държавна

помощ при продажба на земя и сгради от публични органи (ОВ C 209, 1997 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 3, стр. 56), която Комисията била длъжна да спазва.

65 Що се отнася до второто оплакване, жалбоподателите оспорват преценката на Комисията относно наличието на предимство, тъй като се основава на експертния доклад, чиято достоверност като такъв те не поставят под въпрос, а оспорват само начина, по който е използван и анализиран от Комисията. Всъщност, първо, посоченият доклад бил изготвен във връзка с проекта за увеличаване на дружествените дялове на European Goldfields в Ellinikos Chrysos. Второ, оценката била извършена след датата на сключване на спорния договор. Трето, в този доклад не се оценявали всички активи на TVX Hellas към момента на продажбата им през декември 2003 г., а само потенциалната и единствено настояща — към момента на оценката — стойност на мините, собственост на Ellinikos Chrysos — нов инвеститор, на който може да се вярва и който се е ангажирал с изготвянето на план за инвестиции в сектора на златото. Четвърто, отправна точка във въпросния доклад било виждането, че трите мини „Касандра“ се намират в състояния „близко до започване на производство“ — изначална хипотеза, която в действителност била неприложима за мините „Касандра“ поради липсата на разрешения за експлоатация.

66 Жалбоподателите твърдят, че Комисията изтълкувала избирателно и произволно данните от експертния доклад, приемайки по принцип метода за изчисляване от посочения доклад, но без по последователен начин да извежда съответните заключения за миннодобивните обекти „Стратони“ и „Олимпиада“. Във връзка с това жалбоподателите представят коригирани таблици, в които са посочени правилните според тях изчисления за всеки предложен в доклада метод за оценяване. Резултатът бил оценка с отрицателен знак между -4,20 милиона и -4,80 милиона евро.

67 Що се отнася до третото оплакване, жалбоподателите твърдят, че Комисията неправилно приложила критерия за частния инвеститор. В това отношение Република Гърция твърди, че не е трябвало да се проверява дали поведението на гръцката държава отговаря на „критерия за разумния частен инвеститор“, тъй като определеното в извънсъдебното споразумение обезщетение по нищо не се различавало от цената, която би могло да се постигне чрез свободни преговори за продажбата на мините „Касандра“ на трето лице, различно от въпросната държава, като насрещните вземания между страните в това споразумение произтичали от дейността и експлоатацията на мините и били включени като елементи от активите или пасивите в имуществото на продавача на тези мини.

68 По нататък жалбоподателите оспорват начина на прилагане на „критерия за разумния частен инвеститор“ в „идеализираната му форма“. Те считат главно че Комисията е трябвало да вземе предвид реалния частен инвеститор, а именно групата Kinross/TVX Hellas, съществуващ в момента, към който трябва да се прецени наличието на помощ. Република Гърция добавя, че в конкретния контекст на продажбата на мини съответният частен инвеститор би бил загрижен да осигури правилното функциониране на мините, като едно от необходимите за това условия е защитата на околната среда и работните места.

69 Що се отнася до четвъртото оплакване, жалбоподателите твърдят, че Комисията е допуснала изчислителна грешка при оценката на мините „Касандра“. Те оспорват, от една страна, извършеното от Комисията отделно изчисляване за всеки от въпросните миннодобивни обекти, при положение че те съставлявали един-единствен минен комплекс, който бил продаден в своята цялост, и от друга страна, извършеното от Комисията изчисляване за всеки от посочените миннодобивни обекти, като посочват редица обстоятелства, които Комисията трябвало да вземе предвид и които според тях щели да доведат до различна оценка.

70 По отношение на миннодобивния обект „Стратони“ жалбоподателите считат, че оценката му трябва да бъде понижена поради липсата на валидно разрешение за експлоатация на този обект, тъй като към момента на сключването на спорния договор срещу издаденото на 18 февруари 2003 г. разрешение била подадена жалба за отмяна до националните юрисдикции и то не можело да бъде прехвърлено на Ellinikos Chrysos с договора. Поради това въпросният миннодобивен обект не можело да се счита за мина, която е в състояние „близко до започване на производство“, а дейността в него започнала отново едва две години след сключването на договора. Комисията също така не взела предвид нито разходите за поддръжка на мината без дейност, нито разходите за опазване на околната среда във връзка със същия миннодобивен обект, което обаче направила за миннодобивния обект „Олимпиада“.

71 Що се отнася до миннодобивния обект „Скурис“, жалбоподателите твърдят, че той е само находище, чиято експлоатация като мина изисква голям разход за инвестиции и разрешения. Продажбата му покривала единствено прехвърлянето на свързаните с него минни права, а евентуалното получаване на разрешение за експлоатация на мината не изключвало риска от отмяна, както при другите миннодобивни обекти. Въпросният миннодобивен обект никога не бил функционирал и съответно неговата стойност със сигурност била незначителна към момента на сключването на спорния договор.

72 Що се отнася до миннодобивния обект „Олимпиада“, жалбоподателите твърдят, че към момента на спорното прехвърляне стойността му е била отрицателна (– 23,7 милиона евро според експертния доклад) поради високите разходи за транспорт и за обработка на златото, за управление на отпадъците и за защита на околната среда, както и поради ниските нива на цената на златото. Жалбоподателите освен това твърдят, че стойността на този миннодобивен обект е имала важно икономически значение при определянето на продажната цена на всички мини „Касандра“ и е можела да доведе до намаляване и на стойността на миннодобивния обект „Стратони“, тъй като, за да може инвестиция в тези мини да бъде рентабилна, съответното предприятие непременно трябва да има възможност да експлоатира златата мина на миннодобивния обект „Олимпиада“. Поради това Комисията допуснала явна грешка в преценката, като отказала да признае, че стойността на този миннодобивен обект е отрицателна, и като се отклонила произволно от оценката, предоставена за такъв миннодобивен обект в експертния доклад (съображения 75 и 76 от обжалваното решение). Накрая, според Ellinikos Chrysos по силата на спорния договор купувачът бил длъжен незабавно да инвестира в добива на злато и да поеме разходите за това.

73 Що се отнася до стойността на поземлените имоти, жалбоподателите твърдят, че съгласно гръцкото минно право (член 65 от гръцкия Законодателен указ № 210/1973) поземлените имоти, които са предмет на спорния договор, не могат да се разглеждат като активи, отделни от мините „Касандра“, тъй като ползването им е строго обвързано с минната дейност. Всъщност със сключен през 1995 г. договор те били класифицирани като поземлени имоти, отредени за минна дейност, а с гръцки Закон № 3220/2004, с който се ратифицира спорният договор, били квалифицирани като „индустриални зони“. Тъй като обаче мините не били в експлоатация, въпросните поземлени имоти не можели да се използват за нуждите на минното предприятие и съответно имали стойност, която е по-ниска от посочената от Комисията. Последната освен това произволно решила да индексира предвидената в договора покупна стойност на въпросните поземлени имоти, отредени за минна дейност, с общия индекс на цените на промишлената продукция, приравнявайки по този начин поземлените имоти, отредени за минна дейност, на произвежданите на тях стоки.

74 Накрая, що се отнася до стойността на запасите от полезни изкопаеми, Република Гърция оспорва описанието на предмета на спорната продажба и вземането предвид от Комисията на находищата, така както са описани в експертния доклад, тъй като между 2003 г. и 2004 г. Ellinikos Chrysos обработило част от рудата. Освен това Република Гърция оспорва извода на Комисията, че стойността на запасите не може де бъде изчислена. Напротив, въпросната

стойност била отрицателна поради високите разходи за съхраняване и за защита на околната среда, свързани със златосъдържащите рудни концентрати, находящи се в разглежданите миннодобивни обекти.

75 Комисията оспорва доводите на жалбоподателите.

76 Съгласно член 107, параграф 1 ДФЕС „всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар“.

77 Съгласно постоянната съдебна практика понятието за държавна помощ, така както е определено в Договора, има правен характер и трябва да се тълкува въз основа на обективни фактори. Поради тази причина съдът на Съюза по принцип трябва да упражнява цялостен контрол по въпроса дали дадена мярка влиза в приложното поле на член 107, параграф 1 ДФЕС, като отчита както конкретните обстоятелства по отнесения до него спор, така и техническия характер или сложността на направените от Комисията преценки (вж. решение от 22 декември 2008 г., British Aggregates/Комисия, C-487/06 P, Сб., EU:C:2008:757, т. 111 и цитираната съдебна практика).

78 Съгласно установената съдебна практика доставката на стоки или услуги при преференциални условия може да съставлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС (вж. в този смисъл решение от 16 септември 2004 г., Valmont/Комисия, T-274/01, Rec, EU:T:2004:266, т. 44 и цитираната съдебна практика).

79 Що се отнася до преценката на стойността на дадена помощ под формата на продажба на поземлен имот на цена, за която се твърди че е преференциална, трябва да се провери дали евентуалният получател на помощта е купил поземления имот на цена, която не би могъл да получи при нормални пазарни условия (вж. в този смисъл решения от 2 септември 2010 г., Комисия/Scott, C-290/07 P, Сб., EU:C:2010:480, т. 68, от 16 декември 2010 г., Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe, C-239/09, Сб., EU:C:2010:778, т. 34 и цитираната съдебна практика, и от 6 март 2002 г., Diputación Foral de Álava и др./Комисия, T-127/99, T-129/99 и T-148/99, Rec, EU:T:2002:59, т. 73). При това положение стойността на помощта е равна на разликата между това, което получателят реално е платил, и това, което е трябвало да плати към съответния момент при нормални пазарни условия, за да купи равностоен поземлен имот от частен продавач (решение от 13 декември 2011 г., Konsum/Комисия, T-244/08, EU:T:2011:732, т. 61). При определяне на пазарната цена Комисията трябва да има предвид евентуалния несигурен характер на определянето на такива пазарни цени, което е ретроспективно по своето естество (решение Valmont/Комисия, т. 78 по-горе, EU:T:2004:266, т. 45). Посочената съдебна практика се прилага и по отношение на друго имущество, като например активите на минно предприятие.

80 В това отношение Комисията трябва да извърши сложни икономически преценки (вж. в този смисъл решение Комисия/Scott, т. 79 по-горе, EU:C:2010:480, т. 68).

81 Когато Комисията извършва сложни икономически преценки, контролът от страна на съда на Съюза неизбежно е ограничен. Той се свежда до проверка дали са спазени процесуалните правила и изискването за мотивиране, дали фактите са установени точно, както и дали не е налице явна грешка в преценката на фактите или злоупотреба с власт (вж. в този смисъл решения от 24 януари 2013 г., Frucona Košice/Комисия, C-73/11 P, Сб., EU:C:2013:32, т. 74 и 75, и от 24 октомври 2013 г., Land Burgenland и др./Комисия, C-214/12 P, C-215/12 P и C-223/12 P, Сб., EU:C:2013:682, т. 77 и 78).

82 За да се установи, че Комисията е допуснала явна грешка в преценката на факти, която може да обоснове отмяната на обжалваното решение, представените от жалбоподателите доказателства трябва да са достатъчни, за да лишат от правдоподобност съдържащите се в това решение фактически изводи (решения от 12 декември 1996 г., AIUFFASS и AKT/Комисия, T-380/94, Rec, EU:T:1996:195, т. 59 и от 12 февруари 2008 г., BUPA и др./Комисия, T-289/03, Сб., EU:T:2008:29, т. 221).

83 Впрочем, макар Комисията да разполага със свобода на преценка в икономическата сфера, това не означава, че съдът на Съюза трябва да се въздържа от контрол върху извършеното от Комисията тълкуване на данните с икономически характер. Всъщност съдът на Съюза трябва по-конкретно не само да провери истинността на посочените доказателства, тяхната достоверност и непротиворечивост, но също и дали тези доказателства съдържат всички релевантни данни, които трябва да бъдат взети предвид, за да се прецени дадена сложна ситуация, както и дали могат да подкрепят направените въз основа на тях изводи (решение от 15 февруари 2005 г., Комисия/Tetra Laval, C-12/03 P, Rec, EU:C:2005:87, т. 39; вж. също решения от 22 ноември 2007 г., Испания/Lenzing, C-525/04 P, Сб., EU:C:2007:698, т. 56 и 57 и цитираната съдебна практика, и Комисия/Scott, т. 79 по-горе, EU:C:2010:480, т. 64 и 65 и цитираната съдебна практика). В рамките на този контрол съдът обаче не трябва да заменя икономическата преценка на Комисията със своя преценка (решения Испания/Lenzing, т. 83 по-горе, EU:C:2007:698, т. 57, Комисия/Scott, т. 79 по-горе, EU:C:2010:480, т. 66 и Frucona Košice/Комисия, т. 81 по-горе, EU:C:2013:32, т. 75).

84 Когато дадена институция на Съюза разполага с широко право на преценка, проверката на спазването на определени процесуални гаранции е от основополагащо значение. Между тези гаранции попада задължението на компетентната институция да провери внимателно и безпристрастно всички релевантни обстоятелства по случая и да мотивира в достатъчна степен своето решение (решения от 21 ноември 1991 г., Technische Universität München, C-269/90, Rec, EU:C:1991:438, т. 14 и Испания/Lenzing, т. 83 по-горе, EU:C:2007:698, т. 58).

85 Именно с оглед на тези принципи трябва да се провери дали Комисията е допуснала грешка в констатацията за наличие на предимство.

86 В разглеждания случай Комисията приема, че спорната продажба е извършена без тръжна процедура или независима експертна оценка (съображение 15 от обжалваното решение).

87 В точка II.4 от Съобщението на Комисията относно елементите на държавна помощ при продажба на земя и сгради от публични органи се посочва, че когато Комисията получи оплакване или друго заявление от трето лице, в което се твърди, че договор за продажба на земя и сгради от публични органи съдържа елемент на държавна помощ, тя приема, че това не е така, ако от предоставената от съответната държава членка информация е видно, че посочените в точки II.1 и II.2 от това съобщение принципи са били спазени, а именно че продажбата е била извършена чрез тръжна процедура или след оценка на пазарната стойност от независим експерт.

88 Тъй като жалбоподателите не оспорват валидността на Съобщението на Комисията относно елементите на държавна помощ при продажба на земя и сгради от публични органи, в разглеждания случай трябва да се приложи съдебната практика, съгласно която в специфичната област на държавните помощи Комисията е обвързана от рамките и известията, които приема, само доколкото те не се отклоняват от нормите на Договора и са приети от държавите членки (решение от 11 септември 2008 г., Германия и др./Kronofrance, C-75/05 P и C-80/05 P, Сб., EU:C:2008:482, т. 61). Като приема правила за поведение и като обявява посредством публикуването им, че ще ги прилага занапред към съответните случаи, Комисията се самоограничава в упражняването на своето право на преценка и не би могла да се отклонява от тези норми, тъй като това би означавало да бъде евентуално санкционирана за нарушение на общи принципи на правото като принципите на равно третиране или на защита на оправданите

правни очаквания (решения от 28 юни 2005 г., Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, Rec, EU:C:2005:408, т. 211 и Германия и др./Kronofrance, посочено по-горе, EU:C:2008:482, т. 60).

89 Тъй като спорната продажба не е извършена нито чрез тръжна процедура, нито след оценка от независим експерт, съгласно Съобщението на Комисията относно елементите на държавна помощ при продажба на земя и сгради от публични органи Комисията не е била длъжна да приема, че продажбата не съдържа елемент на помощ.

90 За да оцени лично стойността на продаваното имущество, Комисията се позовава на експертния доклад. Що се отнася до възможността Комисията да се позове на този доклад, следва да се припомни, че когато Комисията разглежда изготвени след съответната сделка експертни доклади, за да определи дали продажната цена на дадено имущество не би могла да се постигне от приобретателя при нормални пазарни условия, тя трябва да сравни действително платената продажна цена с посочената в тези доклади цена и да определи дали разликата между тях е толкова голяма, че е необходимо да се констатира наличието на предимство. Този метод позволява да се вземе предвид евентуалният несигурен характер на определянето на такива пазарни цени, което е ретроспективно по своето естество (вж. решение Valmont/Комисия, т. 78 по-горе, EU:T:2004:266, т. 45 и цитираната съдебна практика).

91 Освен това, макар Комисията да може да ползва съдействието на външни експерти, без да е длъжна да го прави, тя все пак не е освободена от задължението да прецени тяхната работа. Всъщност отговорността за осигуряването на спазването на член 107 ДФЕС и прилагането на член 108 ДФЕС, под контрола на съда на Съюза, се носи основно и изключително от Комисията, а не от посочените експерти (вж. решение Valmont/Комисия, т. 78 по-горе, EU:T:2004:266, т. 72 и цитираната съдебна практика).

92 В разглеждания случай е безспорно, че надеждността и обективността на експертния доклад не се поставят под въпрос нито от Република Гърция, нито от Ellinikos Chrysos, от чието име впрочем той е изготвен. Жалбоподателите обаче оспорват възможността Комисията да се позове на доклада, тъй като е изготвен шест месеца след спорната продажба и отправната точка в при анализа ѝ е, че трите въпросни миннодобивни обекта са в състояние „близко до започване на производство“. Те оспорват и констатацията, че към датата на прехвърлянето им миннодобивните обекти са отговаряли на условията по предпочетения в този доклад метод за оценяване.

93 Що се отнася, първо, до датата на изготвяне на експертния доклад, трябва да се приеме, че Комисията може да използва съдействието на експерти за оценката на пазарната стойност на дадена вещ след датата на нейната продажба, при условие че използваните данни са от предходен спрямо тази дата период или от същия период и са били на разположение към същата дата.

94 Разглежданият случай е именно такъв. Всъщност между трите методологически подхода за оценка, предложени в експертния доклад, Комисията използва само първия, а именно приходния подход. В това отношение в посочения доклад се разграничават три диапазона на стойности в зависимост от използваните цени, а именно, първо, средната стойност на историческите цени между 1993 г. и 2003 г., второ, цените в първото полугодие на 2004 г., и трето, средната цена за периода от 1993 г. до 2003 г. плюс цената в първото полугодие на 2004 г. делено на две. От трите сценария Комисията взема предвид само първия, използвайки средните цени за периода от 1993 г. до 2003 г., тоест цени преди спорната продажба. Освен това Комисията не взема предвид съдържащите се в този доклад данни за бъдещите активи или за теоретичните залежи на полезни изкопаеми.

95 Този извод не може да се обори с обстоятелството, че експертният доклад използва за отправен момент за оценката полунощ на 30 юни 2004 г., а именно дата, следваща с шест месеца спорната продажба, тъй като самите използвани средни цени са били от период преди продажбата.

96 Второ, що се отнася до оспорването на изначалната хипотеза в експертния доклад, а именно че състоянието на въпросните миннодобивни обекти е „близко до започване на производство“, трябва да се подчертае, че видно от уводната част на посочения доклад, в него за намиращ се в състояние „близко до започване на производство“ се счита миннодобивен обект, който е в експлоатация или за който се извършва проучване за осъществимост. Според доклада трите мини „Касандра“ се намират в такова положение, тъй като миннодобивните обекти „Стратони“ и „Олимпиада“ в миналото са били в експлоатация и дейността им е била спряна поради социални причини и причини, свързани с околната среда, а не поради икономически причини, и тъй като за миннодобивния обект „Скурис“ е извършено проучване за осъществимост.

97 Освен това в експертния доклад се отчита, от една страна, фактът, че дейността във въпросните миннодобивни обекти е била спряна, като е възобновена едва през 2006 г. за миннодобивния обект „Стратони“ и едва през 2008 г. за миннодобивния обект „Олимпиада“, и от друга страна, фактът, че гръцките власти са дали надеждни уверения относно издаването на разрешенията за експлоатация на мините, необходими за възобновяване на дейността в трите миннодобивни обекта.

98 Последното обстоятелство се потвърждава с член 1 от спорния договор, в който се посочва, че „освен това […] гръцката държава също така прехвърля на приобретателя и оставя в сила — на негово име и за негова сметка — всички налични административни и други разрешения и съгласия, които не са били отменени или временно отнети със съдебно решение и които са описани в приложение IV към настоящия договор“. В член 3.3 от същия договор пък се предвижда, че „гръцката държава се задължава да разгледа представения […] инвестиционен проект в двумесечен срок и да издаде всички необходими разрешения и съгласия в срок не по-късно от десет месеца“.

99 От гореизложеното следва, че доводите на жалбоподателите, с които те искат да оспорят валидността на експертния доклад като отправна точка за оценката на мините „Касандра“ и които са обобщени в точка 65 по-горе, трябва да бъдат отхвърлени.

100 Трето, що се отнася до метода за оценяване, в експертния доклад се преценява нетната стойност на очакваните приходи от бъдещата продукция от въпросните миннодобивни обекти, като същевременно се признава наличието на известна степен на несигурност по отношение на дългосрочните инвестиционни планове. Този подход, наречен „приходният подход“, е определен като съществения елемент при оценката на минните имоти, които „се експлоатират или са в процес на разработване или за които е извършено проучване за осъществимост“. Този подход — включително цялостната му годност да се използва за оценка на разглежданите миннодобивни обекти при посочените по-горе условия — не се оспорва като такъв от жалбоподателите. Това, което те оспорват обаче, е фактът, че към момента на спорната продажба миннодобивните обекти са отговаряли на подобни условия.

101 Същевременно трябва да се отбележи, че положението на миннодобивните обекти „Стратони“ и „Олимпиада“ действително е съответствало на определението, дадено в експертния доклад за миннодобивни обекти, „които в миналото са били в експлоатация“. На практика, както жалбоподателите впрочем признават, обектите са били в експлоатация — поне до 1992 г., що се отнася до миннодобивния обект „Олимпиада“, и до 2002 г., що се отнася до миннодобивния обект „Стратони“ — а миннодобивният обект „Скурис“ съответства на това, което в доклада се определя като „обект, за който е извършено проучване за осъществимост“ (вж. т. 96 по-горе). Това обстоятелство е установено в доклада и не се оспорва от жалбоподателите.

102 Най-напред, за миннодобивния обект „Стратони“ е имало разрешение за експлоатация, което е било издадено на 18 февруари 2003 г. и което, макар да е било предмет на жалба за отмяна, към момента на спорната продажба все още е било валидно. Освен това от текста на член 3.1 от спорния договор е видно, че поне едно разрешение за експлоатация вече е било налице. Ето защо твърденията на жалбоподателите, че стойността на обекта е по-ниска поради липсата на валидни разрешения за него към момента на въпросната продажба и поради липсата на прехвърлени такива разрешения с договора, трябва да се отхвърлят.

103 По-нататък, що се отнася до стойността на миннодобивния обект „Скурис“, безспорно е, че той е бил само находище, за което все още няма нито подходяща инфраструктура, нито разрешения за експлоатация на мина, и никога не е било експлоатирано. Следователно тази констатация съответства на даденото в експертния доклад определение на „обект, за който е извършено проучване за осъществимост“. Такова проучване действително е реализирано от едно дружество през 1998 г. Според посочения доклад този миннодобивен обект може да се оцени по приходния подход, тъй като за него е можело да се получи разрешение за експлоатация на мина и експлоатацията му да започне. Освен това при изчисляването на стойността на същия миннодобивен обект в доклада се вземат предвид разходите за разработване, изграждане и функциониране, а също и административните разходи за получаването на такова разрешение. Ето защо в съображения 77 и 78 от обжалваното решение Комисията не е допуснала каквато и да било явна грешка, като се е позовала на стойността, определена за разглеждания миннодобивен обект във въпросния доклад.

104 Предвид гореизложеното трябва да се приеме, че Комисията е имала основание да счете приходния подход за приложим в разглеждания случай за миннодобивни обектите „Стратони“ и „Скурис“.

105 Накрая, що се отнася до миннодобивния обект „Олимпиада“, жалбоподателите твърдят, че Комисията е използвала избирателно данните от експертния доклад. Впрочем в това отношение трябва да се припомни, че Комисията не е длъжна да се придържа сляпо към съдържащите се в експертния доклад резултати, а напротив, трябва да ги провери и да прецени извършената от съответните експерти работа (вж. в този смисъл решение Valmont/Комисия, т. 78 по-горе, EU:T:2004:266, т. 72). Въпросът по-скоро е дали Комисията, макар да приема експертния доклад като отправна точка за оценката на миите „Касандра“, е можела да се отклони от резултатите в доклада, що се отнася по-специално до посочения миннодобивен обект, както следва от съображения 74—76 от обжалваното решение.

106 В това отношение, трябва да се констатира, че без да допуска явна грешка в преценката, Комисията е имала основание да приеме в съображение 75 от обжалваното решение, че не може да използва настоящата отрицателна нетна стойност на миннодобивен обект „Олимпиада“, до която се стига в експертния доклад по приходния подход. Всъщност, от една страна, посочената стойност предполага наличието на мина с дейност. Впрочем на етапа на приемането на обжалваното решение посоченият миннодобивен обект не е можело да бъде експлоатиран в продължение на редица години поради сериозни проблеми, които са свързани с околната среда и на които се дължат отмяната на съществуващите разрешения за експлоатация и трудностите за снабдяване с други. Ето защо на етапа на приемането на обжалваното решение Комисията е имала основание да приеме за нереалистични отправната хипотеза в посочения доклад, че в този миннодобивен обект дейността е можело да бъде възобновена от 2008 г., и сроковете за снабдяване с предвидените в член 3.3 от спорния договор разрешения. Освен това самите жалбоподатели подчертават многократно, че издаването на разрешения за същия миннодобивен обект е несигурно.

107 От друга страна, Комисията по достатъчно убедителен начин стига до извода, че никой частен инвеститор не би приел да плати положителна цена, за да купи имущество, чиято стойност е отрицателна. Всъщност поведението на частен инвеститор в пазарна икономика се ръководи от

перспективите за рентабилност (вж. решение от 12 декември 2000 г., Alitalia/Комисия, T-296/97, Rec, EU:T:2000:289, т. 84 и цитираната съдебна практика). Както убедително твърди Комисията, при оценката на перспективите за рентабилност, такъв инвеститор би взел предвид стойността на опцията на миннодобивния обект „Олимпиада“ и би предвидил започването на дейност в мината си едва когато нивата на цената на златото биха я направили рентабилна, за да избегне загуби. Жалбоподателите обаче не успяват да оборят правдоподобността на извода на Комисията, че вероятно необходимите за експлоатацията на посочената мина разрешения няма да бъдат издадени. Същото се отнася и за предположението, че дори цената на златото да направи мината теоретично рентабилна, възможността за пускането ѝ в експлоатация е толкова несигурна, че посочената стойност не може да се изчисли и съответно е фиксирана на нула.

108 Комисията не допуска явни грешки в преценката и когато изважда от посочената стойност сумата от 5,5 милиона евро като разходи за поддръжка на миннодобивния обект „Олимпиада“, определени по договорно задължение въз основа на член 3 от спорния договор (вж. т. 75 от обжалваното решение), по силата на която разпоредба тези разходи трябва да се поемат от Ellinikos Chrysos за период, не по-дълъг от три години. Всъщност, тъй като броят на годините, през които посоченият миннодобивен обект е нямало да бъде в действие, не е бил предвидим поради липсата на необходимите разрешения за експлоатация, Комисията не може да бъде упреквана за това, че не е отчела допълнителни разходи за поддръжка. Освен това в член 4 от посочения договор се съдържа прекратителна клауза, съгласно която при нарушаване от някоя от страните на договорните задължения, сред които е издаването от гръцката държава на разрешенията за експлоатация, договорът може да бъде прекратен от другата страна. Следователно при неиздаване на въпросните разрешения, Ellinikos Chrysos е можело да се освободи от задължението си да поеме разходите за поддръжка за годините след сроковете, предвидени в член 3.3 от посочения договор.

109 Въз основа на гореизложеното трябва да се приеме, че анализът в съображения 75 и 76 от обжалваното решение е правдоподобен и последователен и че Комисията не е допуснала каквато и да било явна грешка в преценката при прилагането на критерия за частния инвеститор.

110 Този извод може да се оспори с различните доводи, изтъкнати от жалбоподателите.

111 На първо място, това се отнася за твърдението на жалбоподателите, че Комисията трябвало да вземе предвид реално съществуващия частен купувач в разглеждания случай, а именно групата Kinross/TVX Hellas, за да прецени дали цената на прехвърляните активи в рамките на спорната продажба съответства на пазарната им стойност.

112 В това отношение трябва да се отбележи, от една страна, че групата Kinross/TVX Hellas е бившият собственик на въпросните активи, който, след като понася значителни загуби в дейността си, се опитва да прекрати инвестиционния си проект, и от друга страна, че определената цена за прехвърлянето на мините „Касандра“ на Република Гърция очевидно не е постигната в резултат на преговори по стойността на продаваните активи, за което е необходимо те да бъдат обективно оценени. Както изрично се посочва в уводния текст на извънсъдебното споразумение, цената от единадесет милиона евро е квалифицирана като „разумно парично обезщетение“, с което се слага край на всички насрещни вземания между посочения бивш собственик и Република Гърция. Това логично предполага, че е била отчетена не само стойността на активите като такива, но и вземанията, произтичащи от неспазването на други задължения. Всъщност тези елементи са външни спрямо стойността на активите и зависят от фактически обстоятелства от миналото, които не са непременно от значение за съответния нов приобретател в бъдеще.

113 Освен това трябва да се отхвърли и твърдението на Ellinikos Chrysos, че липсата на цифрово изражение и на изискуемост на вземанията към момента на спорната продажба показвала, че сумата от единадесет милиона евро не е била резултат от истинско прихващане на вземанията. Всъщност към момента, в който страните по извънсъдебното споразумение се споразумяват да уредят насрещните си претенции и задължения, те се договарят, че тази сума може да се счита за „разумно парично обезщетение“, за да се избегнат дългогодишни арбитражни и съдебни процедури с неясен изход (вж. т. F от уводната част на въпросното споразумение). Следователно такива вземания са имали цифрово изражение и съответно са били изискуеми, считано от публикуването на закона, потвърждаващ въпросното споразумение. Освен това, трябва да се отбележи, че в точки D и E от уводната част на споразумението тези вземания са били посочени, а именно, от една страна, претенциите на държавата във връзка с липсата на експлоатация на мините и непредставянето на нови проучвания за създаване и функциониране на предприятие за металургична обработка на злато, както и претенциите относно нарушенията (установени или не) на законодателството относно защитата на околната среда, и от друга страна, претенциите на TVX Hellas, основаващи се на декларациите за поръчителство във връзка с гаранцията и издаването на всички разрешения и съгласия, които са необходими за правилното функциониране на мините, и по специално тези относно причинените вреди поради загубата на инвестиционен капитал.

114 Макар по принцип да не може да се изключи възможността сумата от единадесет милиона евро да представлява също така точната пазарна стойност на прехвърленото впоследствие имущество от Република Гърция на Ellinikos Chrysos, не може да се твърди, че тази сума не е била свързана с прихващането на съществуващите вземания между Република Гърция и TVX Hellas. С оглед на гореизложеното Комисията отново не е допуснала грешка, приемайки в съображения 53—55 от обжалваното решение, че посочената сума отразява размяната на насрещни вземания между двете страни в извънсъдебното споразумение.

115 Ето защо, след като жалбоподателите не излагат подробни доводи, позволяващи да се установи, че резултатът от прихващането на вземанията евентуално отразява реалната пазарна стойност на мините, доколкото разменените между страните насрещни вземания са представлявали елементи от обективната стойност на продадените активи и съответно от тяхната цена, Комисията не може де бъде упреквана, задето в съображение 54 от обжалваното решение приема, че тази размяна на вземания не отразява стойността на продадените активи.

116 При тези обстоятелства трябва да се приеме, че Комисията не е допуснала явна грешка в преценката, отказвайки да вземе предвид поведението на групата Kinross/TVX Hellas при прилагането на принципа на частния инвеститор като отправна точка, за да оцени прехвърлените със спорния договор активи.

117 На второ място, същото се отнася за твърдението на Република Гърция, че в конкретния контекст на продажба на мини съответният частен инвеститор би бил загрижен да се осигури правилното функциониране на мините и съответно при оценката на стойността на въпросните мини предвид трябва да се вземат изискванията за защита на околната среда и на работните места. В това отношение, от една страна, трябва да се подчертае, че от текста на спорния договор не следва, че със сделката с Ellinikos Chrysos гръцката държава е искала да контролира прехвърлянето на отговорностите в областта на околната среда и в социалната област от бившия на новия собственик или че той е трябвало да действа бързо, за да не допусне задълбочаване на увреждането на околната среда или на социалните проблеми. Напротив, в посочения договор гръцката държава предвижда клауза, която напълно освобождава Ellinikos Chrysos от всякаква отговорност за вредите, които са нанесени на околната среда и на трети лица преди публикуването на закона за ратифициране на договора, или причините, за които са предхождали посоченото публикуване. В случай на прекратяване на спорния договор е предвидено пълно освобождаване от отговорността за събитията, настъпили след сключването на договора (вж. член 1.3 от договора).

118 На трето място, трябва да се отхвърли и твърдението на Република Гърция, че с встъпването си във въпросната сделка тя намалила собствените си загуби, които щели да произтекат от пълното спиране на функционирането на мините „Касандра“. Всъщност обстоятелството, че за публичните органи или за публичното предприятие, предоставящи помощта, сделката е разумна, не премахва необходимостта да се провери дали разглежданите мерки осигуряват на предприятието бенефициер икономическо предимство, което то не би получило при нормални пазарни условия, и съответно само по себе си не може да направи въпросната мярка съответстваща на критерия за частния инвеститор (вж. в този смисъл решение от 13 септември 2010 г., Гърция и др./Комисия, T-415/05, T-416/05 и T-423/05, Сб., EU:T:2010:386, т. 213 и 214).

119 На четвърто място, ирелевантно е също така твърдението на Ellinikos Chrysos в контекста на това основание, че е допусната фактическа грешка във връзка с вписването на инвестицията в мините „Касандра“ като загуба в годишния доклад на групата Kinross/TVX Hellas.

120 От една страна, това твърдение се припокрива с твърдението, че е допусната грешка при прилагането на критерия за частния инвеститор, тъй като Комисията трябвало да вземе предвид поведението на реалния инвеститор, а именно групата Kinross/TVX Hellas, при оценката на пазарната стойност на прехвърлените активи, което бе обсъдено в точки 110—116 по-горе. От друга страна, както правилно подчертава Комисията в съображение 52 от обжалваното решение, счетоводната стойност на едно дружество невинаги съответства на пазарната стойност, когато трябва да се оценяват активи, за да се определи цената им в хода на продажба (вж. в този смисъл решение Гърция и др./Комисия, т. 118 по-горе, EU:T:2010:386, т. 307—309).

121 Следователно при отсъствие на доказателства, с които би могло да се докаже съответствието между счетоводната стойност на прехвърлените активи в рамките на спорната продажба и пазарната стойност, Комисията не може да бъде упреквана, че не е взела предвид тази стойност в съображение 52 от обжалваното решение.

122 На пето място, що се отнася до оплакването на жалбоподателите относно наличието на грешка при изчисляването на стойността на прехвърлените със спорния договор мини, най-напред трябва да се припомни, че в съображение 68 от обжалваното решение Комисията обяснява, че е анализирала стойността на всеки от трите разглеждани миннодобивни обекти в зависимост от два аспекта, а именно, от една страна, стойността на мината, която трябва да се основава на съществуващите икономически фактори към момента на спорната продажба, и от друга страна, позволяващата да се реализира тази стойност възможност за функциониране на мината.

123 В това отношение Ellinikos Chrysos твърди, че Комисията не е можела да извършва отделно изчисляване за всеки от разглежданите миннодобивни обекти. В това отношение в хода на съдебното заседание то се позовава на Решение № 1492/2013 на Symvoulio tis Epikrateias от 17 април 2013 г., с което мините „Касандра“ се обявяват за един-единствен и неделим субект. Според Общия съд този довод е необоснован, тъй като не отчита обстоятелството, че общата стойност на мините е само сбор от стойността на всяка от тях и че отрицателната стойност на един от тези миннодобивни обекти засяга положителната стойност на останалите.

124 Първо, що се отнася до изчисляването на стойността на всеки от разглежданите миннодобивни обекти, се налага препращане към точки 100—109 по-горе.

125 Второ, що се отнася до стойността на разглежданите поземлени имоти, трябва да се припомни, че със спорния договор наред с други активи се прехвърлят голям брой недвижими имоти и поземлени имоти — подлежащи на застрояване, неподлежащи на застрояване и земеделски имоти (вж. член 1, част А от посочения договор). В съображение 81 от обжалваното решение Комисията квалифицира тези поземлени имоти като активи на минното предприятие, а не като недвижими имоти в широкия смисъл на това понятие, поради особеностите на минните

дейности. Жалбоподателите твърдят, че тъй като в мините „Касандра“ нямало дейност към момента на спорната продажба, стойността на въпросните поземлени имоти била по-малка поради невъзможността да бъдат използвани.

126 В това отношение трябва да се отбележи, че в съображение 81 от обжалваното решение Комисията използва експертния доклад като отправна точка за оценката на разглежданите поземлени имоти, приемайки, че те са отделни от мините активи, като същевременно признава, че не могат да бъдат използвани за други цели, различни от минната дейност. Тази преценка трябва да бъда потвърдена, тъй като посочените поземлени имоти съставляват допълнителни елементи от имуществото, които имат присъща за тях икономически оценима стойност.

127 Освен това, тъй като експертният доклад се основава на представените от Ellinikos Chrysos данни за оценката на стойността на посочените мини и съответно не представлява истински независима оценка, Комисията проверява стойността на поземлените имоти, която е посочена в доклада и е в размер на шест милиона евро, като по-специално използва платената за покупката им цена от TVX Hellas през 1995 г. и като актуализира тази цена в съответствие с общия индекс на цените на промишлената продукция за периода от 1995 г. до 2003 г. (вж. съображения 84—86 от обжалваното решение).

128 Чрез този подход Комисията получава стойност от 3,5 милиона евро за поземлените имоти, купени от TVX Hellas през 1995 г., и от 1,1 милион евро за 70-те допълнителни поземлени имота, купени от посоченото дружество след 1995 г. Стойността на последните е взета от финансовите отчети на това дружество и Комисията приема, че посочената в тях цена е представителна в условията на пазарна икономика, тъй като е определена от самия пазар (вж. съображение 88 от обжалваното решение). Така получената обща сума от 4,6 милиона евро е актуализирана с общия гръцки индекс на цените на промишлената продукция за периодите от 1995 г. до 2003 г. и от 1998 г. до 2003 г., като се стига до сумата от 5,9 милиона евро. Така Комисията получава сума, която е доста близка до предложената в експертния доклад, и съответно я приема за съответстваща на пазарната стойност през декември 2003 г. (вж. съображения 89 и 90 от обжалваното решение).

129 Всъщност, от една страна, самите гръцки власти признават в хода на административното производство, че постигнатата на търга през 1995 г. стойност на поземлените имоти може да се вземе предвид (вж. съображение 87 от обжалваното решение).

130 От друга страна, този подход съответства на съдебната практика, в която се признава, че разходите за покупка могат да се разглеждат като вторичен или непряк показател за стойността на поземлен имот (решение от 10 април 2003 г., Scott/Комисия, T-366/00, Rec, EU:T:2003:113, т. 106, необжалвано по този въпрос). В разглеждания случай Комисията действително използва платената от TVX Hellas цена към момента на покупката на поземлените имоти през 1995 г., за да провери и потвърди стойността им, която вече е била оценена в експертния доклад, както се посочва в съображение 86 от обжалваното решение.

131 В това отношение не изглежда убедителна отправената критика във връзка с прилагането от Комисията на общия индекс на цените на промишлената продукция с цел актуализиране на стойността на въпросните поземлени имоти спрямо натрупаната инфлация до 2003 г., тъй като този индекс се прилагал за промишлените стоки, а не за поземлените имоти, върху които тези стоки са произведени. Всъщност, от една страна, Комисията е трябвало да установи стойността на тези поземлени имоти не през 1995 г., а именно към момента на спорната продажба през 2003 г., и от друга страна, тъй като не е съществувал индекс на цените на промишлените поземлени имоти, Комисията е трябвало да приложи или индекса на цените на търговските недвижими имоти или общия индекс на цените на промишлената продукция, който е използван в разглеждания случай. Освен това трябва да се отбележи, че този избор по-скоро е бил благоприятен за жалбоподателите, тъй като е довел до по-ниска цена в сравнение с тази, до

която би довело прилагането на индекса на цените на търговските недвижими имоти. При тези обстоятелства Комисията не е допуснала явна грешка в преценката, като е използвала общия индекс на цените на промишлената продукция. Ето защо трябва да се приеме, че в разглеждания случай тя определя стойност на поземлените имоти, която отговаря достатъчно точно на стойността им през декември 2003 г., както се изисква в приложимата съдебна практика (решение Scott/Комисия, т. 130 по-горе, EU:T:2003:113, т. 100).

132 Въз основа на гореизложеното оплакването на жалбоподателите относно изчисляването на стойността на разглежданите поземлените имоти трябва да се отхвърли.

133 Трето, що се отнася до стойността на разглежданите рудни запаси, трябва да се отбележи, че със спорния договор гръцката държава прехвърля на Ellinikos Chrysos, от една страна, запаси от златосъдържаща руда, и от друга страна, находища на други рудни концентрати (олово и цинк).

134 По отношение на запасите от златосъдържаща руда в обжалваното решение Комисията признава, че стойността на запасите от злато е отрицателна към момента на спорната продажба поради съотношението цена/разход, като се има предвид сравнително ниската цена на златото и присъщите разходи за транспорт и обработка на златните концентрати, изчислени в точка 92 от посочената решение. Освен това Комисията подчертава, че в експертния доклад не се оценява стойността на златните руди. Тя съответно заключава, че посочената стойност не може да се изчисли (вж. съображение 93 от обжалваното решение).

135 Всъщност по отношение на запасите от златосъдържаща руда Комисията счита, че за да избегне загуби, разумният инвеститор не би ги обработвал, поради което стойността им не е отрицателна, а нулева. Република Гърция обаче отбелязва, че съдържанието на арсеник в златните концентрати е почти 10 % и когато не могат да се използват за търговски цели, те се класифицират като опасни отпадъци, които задължително се обработват и управляват съгласно Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 година относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии (ОВ L 102, стр. 15; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 16, стр. 3). Същевременно Комисията основателно посочва, че разходите за опазване на околната среда вече са били отчетени при изчисляването на стойността на мините и съответно те не трябва да се изваждат втори път при оценката на въпросните запаси.

136 Що се отнася до другите рудни концентрати, които се намират в прехвърлените находища, Комисията се позовава на съдържащата се в експертния доклад оценка на наличните концентрати към 30 юни 2004 г. въз основа на стандартния метод за изчисляване, използван за плащането на металите, осигуряващи нетната възвръщаемост от металургично предприятие (вж. съображения 95 и 96 от обжалваното решение). След това Комисията умножава количествата руда (съгласно данните на Ellinikos Chrysos) през декември 2003 г. по цената на металите, съгласно котировките на Борсата за метали, и получава стойност от 3 милиона евро. Освен това Комисията прави уточнението, че тъй като находищата са продадени през декември 2004 г. от Ellinikos Chrysos, тоест след изготвянето на посочения доклад, няма никаква друга продажба от периода на спорната продажба, която да може да се вземе предвид за извършването на сравнителен анализ. Следователно в това отношение Комисията не е допуснала явна грешка при изчисляването.

137 По отношение на довода на Република Гърция — с който по същество се твърди, че към момента на продажбата на Ellinikos Chrysos наличните в прехвърлените находища количества руда били по-малко от посочените в експертния доклад количества — то този довод трябва да бъде отхвърлен, тъй като Комисията не е била запозната с него в хода на административно производство. Всъщност съгласно постоянната съдебна практика законосъобразността на съответното решение в областта на държавните помощи трябва да се преценява в зависимост от данните, с които Комисията разполага към момента на постановяването му (вж. решение от

20 март 2013 г., Rousse Industry/Комисия, T-489/11, EU:T:2013:144, т. 33 и цитираната съдебна практика) и жалбоподателят не може да се позовава пред съдилищата на фактически обстоятелства, които не са били изтъкнати в хода на предвидената в член 108 ДФЕС досъдебна процедура. Комисията също така не може да бъде упреквана, че не е взела предвид евентуални фактически или правни обстоятелства, които са могли да бъдат, но не са ѝ били представени по време на административната процедура, тъй като Комисията няма задължение да преценява служебно и въз основа на предположения какви обстоятелства са могли да ѝ бъдат представени (вж. в този смисъл решение от 27 септември 2012 г., Wam Industriale/Комисия, T-303/10, EU:T:2012:505, т. 119 и цитираната съдебна практика).

138 Следователно настоящото оплакване трябва да се отхвърли, доколкото се отнася до грешка в изчисляването на стойността на другите рудни концентрати, намиращи се в прехвърлените находища.

139 С оглед на всички гореизложени съображения втората част от първото основание относно първата мярка за помощ трябва да се отхвърли изцяло, тъй като Общия съд не установи никаква явна грешка в преценката, що се отнася до прилагането на критерия за частния инвеститор, нито пък някаква друга фактическа или изчислителна грешка при прилагането на член 107, параграф 1 ДФЕС.

– По първата част относно допусната грешка в преценката на условието за използване на държавни ресурси

140 Жалбоподателите по същество твърдят, че с констатацията в съображение 106 от обжалваното решение — съгласно която Република Гърция е играла ролята на продавач, а не на обикновен посредник, действащ в обществен интерес — Комисията извършила погрешна преценка на фактите и съответно неправилно приела за изпълнен критерия за държавните ресурси. Всъщност, от една страна, сделката на практика се състояла от „огледални“, „последователни“ или „насрещни“ договори между частни предприятия и съответно гръцката държава играла ролята на обикновен посредник, за да намери купувач и да гарантира непрекъснато функциониране на мините, обвързано с постоянната защита на околната среда и запазването на работните места в областта.

141 От друга страна, средствата, използвани за плащането на цената по спорната продажба на мините „Касандра“ и преведени директно на TVX Hellas по силата на член 2 от спорния договор, не били пряка загуба на държавни ресурси, за която отговорност може да се търси от гръцката държава, тъй като никакво прехвърляне на държавни ресурси не било извършено пряко или непряко по смисъла на относимата съдебна практика.

142 Освен това според Република Гърция ролята на обикновен посредник, играна в рамките на спорната сделка, се потвърждавала от изразеното в това отношение становище от отдел „Законодателство в областта на обществените поръчки“ към дирекция „Обществени поръчки“ на генерална дирекция „Вътрешен пазар и услуги“ в писмо, изпратено на 21 септември 2009 г. до генералния секретар на гръцкото министерство на развитието, в отговор на въпроса му дали спорният договор попада в приложното поле на правото в областта на обществените поръчки. Това становище потвърждавало също, че в правото на Съюза няма каквото и да било задължение за провеждане на тръжна процедура за продажбата на мини.

143 В допълнение, според Ellinikos Chrysos съгласно гръцкото право фактът, че въпросните активи или сумата от единадесет милиона евро никога не са били вписвани в бюджета на гръцката държава, правел невъзможно възстановяването на помощта, както се изисква в обжалваното решение. На практика гръцката държава трябвало да приеме нови конкретни законодателни разпоредби, за да изпълни задължението за възстановяване.

144 Според Република Гърция продажната цена на мините „Касандра“ не може да се квалифицира като държавна помощ само поради това, че цената е по-ниска от пазарната стойност, че през виртуален промеждутък от време гръцката държава придобива собствеността върху активите на TVX Hellas, преди да ги прехвърли на приобретателя Ellinikos Chrysos, и че гръцката държава е контролирала всички тези сделки и ги е ратифицирала със закон.

145 Комисията оспорва доводите на жалбоподателите.

146 Що се отнася до условието за използване на държавни ресурси и съответно за отговорността на държавата за въпросната мярка, съгласно практиката на Съда, за да бъдат квалифицирани като помощ по смисъла на член [107], параграф 1 [ДФЕС] предимствата, от една страна, трябва да бъдат предоставени пряко или непряко посредством ресурсите на държавата (вж. решение от 16 май 2002 г., Франция/Комисия, C-482/99, Rec, EU:C:2002:294, т. 24 и цитираната съдебна практика).

147 От друга страна, предимството трябва да произтича от прехвърляне на държавни ресурси. Всъщност съгласно постоянната съдебна практика само предимствата, предоставени пряко или непряко чрез държавни ресурси или представляващи допълнителна тежест за държавата, следва да се считат за помощи по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС (вж. решение от 19 март 2013 г., Bouygues и Bouygues Télécom/Комисия и др. и Комисия/Франция и др., C-399/10 P и C-401/10 P, Сб., EU:C:2013:175, т. 99 и цитираната съдебна практика). Тези две условия са отделни и кумулативни (решение от 5 април 2006 г., Deutsche Bahn/Комисия, T-351/02, Rec, EU:T:2006:104, т. 103).

148 В това отношение не е необходимо във всички случаи да се установи, че е било извършено прехвърляне на държавни ресурси, за да може предоставеното на едно или на няколко предприятия предимство да се счете за държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС. Така за държавни помощи се считат по-специално видовете намеса, облекчаващи под различна форма тежестите, които обичайно натоварват бюджета на едно предприятие и които, без да са субсидии в строгия смисъл на думата, имат същото естество и последици (вж. решение Bouygues и Bouygues Télécom/Комисия и др. и Комисия/Франция и др., т. 147 по-горе, EU:C:2013:175, т. 100 и 101 и цитираната съдебна практика).

149 Всъщност според постоянната съдебна практика член 107, параграф 1 ДФЕС определя мерките на държавна намеса в зависимост от техните последици (вж. решение от 5 юни 2012 г., Комисия/EDF, C-124/10 P, Сб., EU:C:2012:318, т. 77 и цитираната съдебна практика; решение Bouygues и Bouygues Télécom/Комисия и др. и Комисия/Франция и др., т. 147 по-горе, EU:C:2013:175, т. 102).

150 Следователно е възможно мярка на държавна намеса — годна да постави предприятията, за които се прилага, в по-благоприятно положение от други предприятия и едновременно с това да породи достатъчно конкретен риск за бъдещо възникване на допълнителна тежест за държавата — да бъде обременяваща за държавните ресурси (вж. решение Bouygues и Bouygues Télécom/Комисия и др. и Комисия/Франция и др., т. 147 по-горе, EU:C:2013:175, т. 106 и цитираната съдебна практика).

151 Освен това Съдът е уточнил, че предимствата, предоставени под формата на държавна гаранция, може да доведат до допълнителна тежест за държавата (решения от 1 декември 1998 г., Ecotrade, C-200/97, Rec, EU:C:1998:579, т. 43, от 8 декември 2011 г., Residex Capital IV, C-275/10, Сб., EU:C:2011:814, т. 39—42 и Bouygues и Bouygues Télécom/Комисия и др. и Комисия/Франция и др., т. 147 по-горе, EU:C:2013:175, т. 107).

152 Освен това съгласно съдебната практика, след като от икономическа гледна точка промяната в пазарните условия, пораждаща непряко предоставено на определени предприятия предимство, е последица от загубата на ресурси за публичните власти, дори наличието на самостоятелно решение на инвеститори не премахва връзката, съществуваща между посочената загуба на ресурси и предимството, от което се ползват съответните предприятия (решение Bouygues и Bouygues Télécom/Комисия и др. и Комисия/Франция и др., т. 147 по-горе, EU:C:2013:175, т. 108).

153 Следователно, за да се приеме, че е налице държавна помощ, Комисията трябва да докаже съществуването на достатъчно пряка връзка между, от една страна, предимството, предоставено на получателя на помощта, и от друга, намаляването на държавния бюджет или дори възникването на достатъчно конкретен икономически риск за обременяването му с тежести (решение Bouygues и Bouygues Télécom/Комисия и др. и Комисия/Франция и др., т. 147 по-горе, EU:C:2013:175, т. 109).

154 В разглеждания случай е безспорно, че спорният договор, от който произтича предимството в полза на Ellinikos Chrysos, е сключен между това дружество и гръцката държава. В рамките на посочения договор гръцката държава в качеството на продавач има определени задължения и права спрямо другия съдоговорител, като посочените в членове 1.3, 3.3 и 4 от договора. Ето защо трябва да се констатира, че отговорността за предимството, произтичащо от същия договор — инициатор за който, а също страна и гарант по него е гръцката държава — може да се понесе от нея.

155 Що се отнася до това, че предимството е предоставено пряко или непряко посредством държавни ресурси, трябва да се отбележи, първо, че спорната продажба — а именно препродажбата на Ellinikos Chrysos на мините „Касандра“ на цена, по-ниска от пазарната — предполага намаляване на приходите на гръцката държава спрямо приходите, които би могла да получи, и съответно загуба на ресурси. Това само по себе си води до предимство за придобиващото имуществото дружество и тежест, с която евентуално се обременяват държавните ресурси. Второ, със задълженията, поети по членове 1.3, 3.3 и 4 от спорния договор и потвърдени с членове 52 и 53 от гръцкия Закон № 3220/2004, гръцката държава излага бюджета си на риск от обременяване във връзка с евентуалните действия, които трябва да се предприемат за съобразяване с приложимите законодателни разпоредби вместо приобретателя. Тези дадени от гръцката държава гаранции създават достатъчно конкретен риск за възникването в бъдеще на допълнителна тежест за държавата по смисъла на цитираната в точки 151 и 153 по-горе съдебна практика.

156 Следователно Комисията не е допуснала грешка, приемайки в съображения 105—107 от обжалваното решение, че критерият за прехвърлянето на държавни ресурси е изпълнен.

157 Този извод не може да се оспори с другите доводи на жалбоподателите.

158 На първо място, що се отнася до довода на жалбоподателите, че има само една сделка, състояща се от насрещни договори между частноправни субекти, от една страна, трябва да се отбележи, че в текста на спорния договор и текста на извънсъдебното споразумение изрично се споменава за придобиване на въпросното имущество от гръцката държава (вж. точка II, букви а) и д) от извънсъдебното споразумение, както и уводната част, параграф 3, буква а) и член 1 от спорния договор). Всъщност тя неизбежно е придобила посоченото имущество, за да прехвърли след това собствеността върху него на Ellinikos Chrysos. Освен това невписването в кадастъра на въпросното имущество на името на гръцката държава — на което се позовава Ellinikos Chrysos, за да докаже, че собствеността върху това имущество не е преминала върху гръцката държава — е било предвидено изрично чрез въвеждането на изключение от общоприложимите правила с член 51, параграф 2, буква а) от Закон № 3220/2004. Тази законодателна разпоредба

обаче не е била пречка за преминаването на собствеността върху гръцката държава. Всъщност, ако тази държава не е била собственик на въпросното имущество, не би имало прехвърляне на собствеността му на Ellinikos Chrysos.

159 На второ място, доводът на Република Гърция относно липсата на пряко прехвърляне на държавни ресурси също трябва да се отхвърли, тъй като се дължи на откъслечно и неправилно тълкуване на съдебна практика. Всъщност, както бе припомнено в точки 147—149 по-горе, не е необходимо да има пряко прехвърляне на ресурси.

160 Накрая, трябва да се отхвърли твърдението на Ellinikos Chrysos, че възстановяването на помощта било невъзможно, тъй като гръцката държава трябвало да приеме нови специфични законодателни разпоредби за тази цел, защото въпросните активи или сумата от единадесет милиона евро никога не били включвани в държавния бюджет. Всъщност съгласно постоянната съдебна практика единственото основание, което държава — адресат на решение за възстановяване на помощ, може да изтъкне, за да обоснове невъзстановяването на обявена за несъвместима с вътрешния пазар помощ, е абсолютната невъзможност да се изпълни правилно решението, с което се разпорежда възстановяването (вж. в този смисъл решение от 12 май 2005 г., Комисия/Гърция, C-415/03, Rec, EU:C:2005:287, т. 35 и цитираната съдебна практика). Същевременно евентуалната необходимост от приемането на специфични законодателни разпоредби за тази цел не представлява такава абсолютна невъзможност, а по-скоро е част от задължението на държавата да съдейства добросъвестно с цел преодоляване на трудностите при пълно съблюдаване на разпоредбите от Договора, и по-специално на тези относно държавните помощи (вж. в този смисъл решение Комисия/Гърция, C-415/03, EU:C:2005:287, т. 42).

161 Въз основа на гореизложеното първата част от първото основание относно първата мярка за помощ трябва да се отхвърли като неоснователна.

– По третата част относно допусната грешка в преценката на условието за наличие на нарушаване на конкуренцията и засягане на търговията между държавите членки (дело T-233/11)

162 Първо, Република Гърция твърди, че са нарушени правилата от правото в областта на конкуренцията за определяне на съответния пазар, тъй като Комисията включила в него съдържащи се в находищата метали. Според Република Гърция, тъй като към момента на спорната продажба „Стратони“ е бил единственият от разглежданите миннодобивни обекти, който може да функционира, и в него се е добивала само оловна и цинкова руда, посочената продажба е засегнала само пазара на тези руди.

163 Второ, Република Гърция оспорва изложената в съображение 110 от обжалваното решение констатация на Комисията, че освен в тази държава, дейност по добив на цинк, мед, олово, злато и сребро се извършва в единадесет държави членки и че тези стоки се търгуват в целия Съюз. Всъщност тази констатация можело да се отнася единствено за пазара на метали, който не бил правилният съответен пазар. Напротив, конкурентните производители на оловна и цинкова руда (правилният съответен пазар) били установени съответно в шест и пет от отбелязаните от Комисията държави членки, както се посочвало в доклад, озаглавен „Olympias Marketing Study“. Освен това влиянието на Ellinikos Chrysos върху конкуренцията било незначително, тъй като в годината, следваща спорната продажба, производството му представлявало едва 0,2 % от минния добив на цинк и 0,9 % от минния добив на олово на европейския пазар. Накрая, посочената продажба довела до увеличаване на производството на горепосочените руди в Съюза. Тези руди покривали съответно едва 34 % и 54 % от

металургичния потенциал на Съюза, като дефицитът се покривал с внос от страни извън от Съюза. Поради това продажбата благоприятствала, а не нарушавала конкурентоспособността на европейските предприятия.

164 Комисията оспорва доводите на Република Гърция.

165 Най-напред трябва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика в областта на държавните помощи двете условия за прилагане на член 107, параграф 1 ДФЕС, свързани със засягането на търговията между държавите членки и с нарушаването на конкуренцията, по принцип са неразривно свързани. По-специално, когато предоставена от държава финансова помощ укрепва положението на едно предприятие спрямо други конкурентни предприятия в търговията в Общността, тази търговия трябва да се разглежда като повлияна от помощта (вж. решение от 30 април 2009 г., Комисия/Италия и Wam, C-494/06 P, EU:C:2009:272, т. 52 и цитираната съдебна практика).

166 Освен това съгласно постоянната съдебна практика при преценката си на условията за прилагане на член 107, параграф 1 ДФЕС Комисията е длъжна не да установи реално въздействие на помощите върху търговията между държавите членки и действително нарушаване на конкуренцията, а само да провери дали тези помощи могат да засегнат тази търговия и да нарушат конкуренцията (решения от 29 април 2004 г., Италия/Комисия, C-372/97, Rec, EU:C:2004:234, т. 44 и от 15 декември 2005 г., Unicredito Italiano, C-148/04, Rec, EU:C:2005:774, т. 54).

167 Несъвместимостта на помощ с вътрешния пазар в крайна сметка трябва да се констатира, ако помощта влияе или може да повлияе на търговията в Общността и води до нарушаване на съществуващата в тази търговия конкуренция (решение Unicredito Italiano, т. 166 по-горе, EU:C:2005:774, т. 55).

168 В разглеждания случай в съображение 110 от обжалваното решение Комисията посочва, че секторът, в който Ellinikos Chrysos извършва дейност, а именно добивът на цинк, мед, олово, злато и сребро, засяга широко разпространени стоки на вътрешния пазар, че разглежданата дейност се извършва в единадесет държави членки, че помощта предоставя предимство на посоченото дружество пред неговите конкуренти и в заключение, че съществува опасност от нарушаване на конкуренцията и засягане на търговията между държавите членки.

169 Впрочем с доводите на Република Гърция, с които се оспорва извършеното от Комисията определяне на съответния пазар, не може да се обори основателността на това заключение. Всъщност достатъчно е Комисията да установи, че спорната помощ може да засегне търговията между държавите членки и нарушава или заплашва да наруши конкуренцията, без да е необходимо да се определя съответният пазар (вж. решение от 15 юни 2010 г., Mediaset/Комисия, T-177/07, Сб., EU:T:2010:233, т. 146 и цитираната съдебна практика).

170 Що се отнася до твърдението на Република Гърция, че първата мярка за помощ е полезна за конкуренцията предвид съществуващия недостиг на европейския пазар на суровините, то трябва да се отхвърли като неотносимо. Всъщност, дори да се приеме за доказано, това обстоятелство не може да неутрализира опасността от нарушаване на конкуренцията поради укрепването на пазарното положение на Ellinikos Chrysos вследствие на приемането на посочената мярка, тъй като, както бе припомнено в точки 166 и 167 по-горе, Комисията не е длъжна да установи наличието на реално въздействие на помощите върху търговията между държавите членки и действително нарушаване на конкуренцията.

171 Всъщност, макар на европейския пазар да има недостиг по отношение на добива на руда, Ellinikos Chrysos при всички положения се е ползвало от конкурентно предимство спрямо останалите минни предприятия, тъй като се е конкурирало на вътрешния пазар с другите минни предприятия, без да е необходимо да се прибягва до вноса на въпросните руди.

172 Въз основа на гореизложеното третата част от първото основание относно първата мярка за помощ трябва да се отхвърли като неоснователна.

По втората мярка за помощ

– По първата част относно допусната грешка в преценката на условието за наличие на предимство (дела T-233/11 и T-262/11)

173 Жалбоподателите твърдят, че приложеното в спорната продажба освобождаване от данъци е под прага „de minimis“ в областта на държавните помощи. В това отношение, от една страна, данъците при прехвърляне на недвижими имоти били изчислени неправилно въз основа на стойността на въпросните поземлени имоти, а именно сума в размер 6 милиона евро, който бил даден произволно от European Goldfields. От друга страна, данъкът за прехвърлянето на минните права неправилно бил изчислен въз основа на общата стойност на мините „Касандра“, вместо само въз основа на стойността на минните права, в противоречие с разпоредбата на член 173, параграф 1 от гръцкия Кодекс за мините, където стойността на мините се изключва от основата за изчисляване на данъка.

174 Ellinikos Chrysos добавя, че данъците при прехвърляне на недвижими имоти не били дължими поради неокончателния характер на спорния договор, тъй като в членове 3 и 4 от него се предвижда задължение за приобретателя да изготви бизнес план, който не е бил представен.

175 Комисията отхвърля тези доводи.

176 Най-напред трябва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика мярка, с която публичните власти предоставят на някои предприятия освобождаване от данъци, което, макар и да не се изразява в прехвърляне на държавни ресурси, поставя получателите в по-благоприятно финансово положение от другите данъчнозадължени лица, съставлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС (решения от 15 март 1994 г., Banco Exterior de España, C-387/92, Rec, EU:C:1994:100, т. 14, от 19 май 1999 г., Италия/Комисия, C-6/97, Rec, EU:C:1999:251, т. 16 и от 22 юни 2006 г., Белгия и Forum 187/Комисия, C-182/03 и C-217/03, Rec, EU:C:2006:416, т. 87).

177 В разглеждания случай в съображение 118 от обжалваното решение Комисията приема, че при спорната продажба е трябвало да се платят два различни данъка, а именно, от една страна, данък за прехвърляне на собствеността върху мините „Касандра“, който съгласно гръцкия Кодекс за мините е в размер на 5 % от продажната цена на посочените мини, и от друга страна, данък за прехвърлянето на собствеността върху разглежданите поземлени имоти, който е в размер на 7—9 % от продажната им цена.

178 Що се отнася до втория данък, както бе посочено в точки 125—132 по-горе, жалбоподателите не успяват да докажат, че Комисията е допуснала грешки в изчисляването на стойността на въпросните поземлени имоти. Следователно размерът на посочения данък, който размер е изчислен на тази основа и се равнява на 0,54 милиона евро (вж. съображение 124 от обжалваното решение), също не е погрешен. Впрочем този размер надхвърля действащия таван от 100 000 EUR за помощите „de minimis“, предвиден в Регламент (ЕО) № 69/2001 на Комисията от 12 януари 2001 година относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО относно помощта „de minimis“ (ОВ L 10, стр. 30), към момента на спорната продажба. Следователно в

обжалваното решение не са допуснати грешки във връзка с наличието на елемент на помощ, що се отнася до освобождаването от задължението за плащане на данъка за прехвърлянето на собствеността върху поземлените имоти.

179 Това заключение не може да се оспори с довода на Република Гърция във връзка с невъзможността въпросните поземлени имоти да се използват за цели, различни от минната дейност. Както бе посочено в точка 126 по-горе, трябва да се приеме, че посочените поземлените имоти притежават собствена допълнителна стойност спрямо стойността на разглежданите миннодобивни обекти и продажбата им не може да се освободи от съответното данъчно задължение.

180 Тъй като в точки 107—109 по-горе бе констатирано, че Комисията не е допуснала грешка при оценката на стойността на мините „Касандра“, следва да се заключи, че изчисляването на размера на данъка, който се дължи за прехвърлянето на собствеността върху мините и който не е платен от Ellinikos Chrysos в съответствие с член 5, трета алинея и член 9, параграф 5 от спорния договор, също не съдържа грешки.

181 Всъщност такова освобождаване — предвидено със законодателна разпоредба, а именно член 52 от гръцкия Закон № 3220/2004, с който се одобрява спорния договор — представлява мярка, отговорността за която се носи от държавата и която съчетава едновременно предимство за приобретателя на активите, предмет на спорната продажба, и загуба на ресурси за държавния бюджет.

182 Доколкото Република Гърция твърди, че само „прехвърлянето на минните права“ е можело да се обложи с данък по силата на гръцкото минно право (член 173, параграф 1 от гръцкия Кодекс за мините), посоченото твърдение трябва да се обяви за недопустимо въз основа на посочената в точка 137 по-горе съдебна практика.

183 Трябва да се отхвърли и твърдението на Ellinikos Chrysos, че данъците при прехвърляне на недвижими имоти не били дължими поради неокончателния характер на спорния договор. Всъщност, първо, от никоя разпоредба от посочения договор не следва, че той е с временен или неокончателен характер. Второ, в посочените от Ellinikos Chrysos разпоредби (членове 3 и 4 от посочения договор) са предвидени единствено клаузи за прекратяване на договора, които позволяват спиране на действието му, но не възпрепятстват възникването на договорното правоотношение. Трето, в член 9 от договора изрично се предвижда, че той влиза в сила, считано от датата на публикуване на закона, с който договорът се одобрява, в *Официален вестник на Република Гърция*.

184 Въз основа на гореизложеното първата част от първото основание трябва да се отхвърли и по отношение на втората мярка за помощ.

– По втората част относно допусната грешка в преценката на условието за наличие на нарушаване на конкуренцията и засягане на търговията между държавите членки (дело T-233/11)

185 Република Гърция оспорва наличието заплаха за нарушаване на конкуренцията, що се отнася до втората мярка за помощ, като по същество препраща към доводите, изложени в рамките на третата част от първото основание във връзка с първата мярка за помощ.

186 Тъй като втората мярка за помощ е допълваща спрямо първата мярка за помощ, а що се отнася до последната, условието за наличие на нарушаване на конкуренцията и засягане на търговията между държавите членки трябва да се счита за изпълнено, следва да се приеме, че и по

отношение на втората мярка за помощ това условие е изпълнено поради същите съображения, които бяха развити в точки 165—172 по-горе в отговор на доводите, изложени в рамките на третата част от първото основание, във връзка с първата мярка за помощ.

По второто основание, изведено от погрешното тълкуване и прилагане на член 14, параграф 1, второ изречение от Регламент № 659/1999 и от нарушаване на принципите на пропорционалност, на лоялно сътрудничество, на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания (дело T-233/11)

187 Припомняйки текста на член 14, параграф 1, второ изречение от Регламент № 659/1999 и съдържанието на документа на Комисията от 7 юни 2005 г., озаглавен „План за действие относно държавна помощ — По-малка и по-добре насочена държавна помощ: пътна карта за реформа на държавната помощ 2005—2009 г.“ (COM(2005) 107 окончателен), Република Гърция оспорва законосъобразността на решението на Комисията да изиска възстановяване на помощта, тъй като надхвърляла границите на правото си на самостоятелна преценка и нарушавала принципите на пропорционалност, на лоялно сътрудничество и на защита на оправданите правни очаквания. В това отношение Република Гърция подчертава, че изискването за възстановяване на 15,34 милиона евро създава опасност от спиране на пряка инвестиция в Гърция от 850 милиона евро, което ограничава по този начин икономическото развитие и конкуренцията, вместо да я укрепи, в период на сериозна икономическа криза в страната. Ето защо Комисията допуснала грешка при претеглянето на заплахата от нарушаване на конкуренцията спрямо положителните последици от запазването на дейността в разглежданите миннодобивни обекти, нарушавайки по този начин горепосочените принципи.

188 Комисията оспорва тези доводи.

189 Най-напред трябва да се припомни, че съдържанието на член 14, параграф 1 от Регламент № 659/1999 е следното:

„Когато са взети отрицателни решения в случаи с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от получателя […]. Комисията не изисква възстановяване на помощта, ако това противоречи на общ принцип на правото на [Съюза]“.

190 Освен това трябва да се припомни, че премахването на неправомерна помощ посредством възстановяване е логична последица от установяването на нейния неправомерен характер, тъй като възстановяване на неправомерно предоставените помощи се прави с цел възобновяване на предишното положение чрез лишаване на получателя от предимството, с което действително се е ползвал спрямо конкурентите си. С възстановяването на помощта получателят губи предимството, с което се е ползвал на пазара спрямо конкурентите си и се възстановява положението, съществувало преди предоставянето на помощта (вж. в този смисъл решение от 29 март 2012 г., Комисия/Италия, C-243/10, Сб., EU:C:2012:182, т. 35 и цитираната съдебна практика).

191 От тази функция на възстановяването следва също, че като правило, освен при изключителни обстоятелства, Комисията не може да злоупотреби с дискреционното си правомощие, когато иска държавата членка да си възстанови сумите, предоставени като неправомерни помощи, тъй като тя само възстановява предишното положение (решение от 9 септември 2009 г., Diputación Foral de Álava и др./Комисия, T-227/01—T-229/01, T-265/01, T-266/01 и T-270/01, Сб., EU:T:2009:315, т. 373).

192 На първо място, що се отнася до твърдението за нарушаване на принципа на пропорционалност, действително той изисква актовете на институциите на Съюза да не излизат от рамките на подходящото и необходимото за постигането на преследваната цел, като се има предвид, че когато съществува избор между няколко подходящи мерки, трябва да се прибегне до мярката, която създава най-малко ограничения (решение Diputación Foral de Álava и др./Комисия, т. 191 по-горе, EU:T:2009:315, т. 374).

193 Същевременно, тъй като възстановяването на неправомерните помощи се прави с цел възстановяване на предишното положение, то по принцип не може да се счита за мярка, която е непропорционална спрямо целите на разпоредбите на Договора в областта на държавните помощи (вж. решение Diputación Foral de Álava и др./Комисия, т. 191 по-горе, EU:T:2009:315, т. 372 и цитираната съдебна практика).

194 В разглеждания случай трябва да се констатира, че Република Гърция само се позовава принципа на пропорционалност, без да обясни точно в каква степен е бил нарушен, при положение че припомнените в точки 192 и 193 по-горе принципи изискват представянето на доста убедителни доводи. Ето защо оплакването трябва да се отхвърли като недопустимо предвид съдебната практика, съгласно която член 44, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник на Общия съд от 2 май 1991 г. изисква „кратко изложение на [...] основания[та]“, като това изискване се отнася и за оплакванията, изложени в подкрепа на дадено основание (вж. в този смисъл решение от 25 октомври 2012 г., Arbos/Комисия, T-161/06, EU:T:2012:573, т. 22 и цитираната съдебна практика), а самото посочване на принцип на правото на Съюза, без да се укажат фактическите и правни елементи, на които се основава твърдението, не отговаря на изискванията на член 44, параграф 1, буква в) от този процедурен правилник (вж. в този смисъл решение от 2 септември 2009 г., El Morabit/Съвет, T-37/07 и T-323/07, EU:T:2009:296, т. 27).

195 На второ място, що се отнася до твърдението за нарушаване на принципа на защита на оправданите правни очаквания, съгласно постоянната съдебна практика право да се позове на посочения принцип има всеки правен субект, у когото институция на Съюза е породила основателни очаквания поради конкретните уверения, които му е предоставила (вж. решение от 21 юли 2011 г., Alcoa Trasformazioni/Комисия, C-194/09 P, Сб., EU:C:2011:497, т. 71 и цитираната съдебна практика). Такива уверения, независимо от формата, в която са предадени, представляват конкретни, безусловни и непротиворечиви сведения, произтичащи от оправомощени и достоверни източници. За сметка на това лицата не могат да се позовават на нарушение на този принцип при липса на конкретни уверения, предоставени от администрацията (вж. решение от 14 февруари 2006 г., TEA-CEGOS и др./Комисия, T-376/05 и T-383/05, Rec, EU:T:2006:47, т. 88 и цитираната съдебна практика).

196 От този принцип, който по силата на член 14 от Регламент № 659/1999 намира специално приложение при контрола върху държавните помощи, следва, че е възможно позоваване на защитата на оправданите правни очаквания на получателя на помощта, при условие че той разполага с достатъчно конкретни уверения, произтичащи от действие на Комисията, които му дават основание да счита, че дадена мярка не представлява държавна помощ по член 107, параграф 1 ДФЕС (решение от 30 ноември 2009 г., Франция/Комисия, T-427/04 и T-17/05, Сб., EU:T:2009:474, т. 261). От друга страна обаче, при липсата на изрично становище на Комисията относно мярка, за която е била уведомена, запазеното от институцията мълчание не може да бъде противопоставено на възстановяването на държавната помощ въз основа на принципа за защита на оправданите правни очаквания на предприятието, получател на държавна помощ (вж. в този смисъл решение от 11 ноември 2004 г., Demesa и Territorio Histórico de Álava/Комисия, C-183/02 P и C-187/02 P, Rec, EU:C:2004:701, т. 44).

197 Разбира се, не може да бъде изключена възможността получателят на неправомерна помощ да се позове на изключителни обстоятелства, въз основа на които е могъл да има оправдани правни очаквания относно правомерния характер на тази помощ, и следователно да се противопостави

на нейното възстановяване (вж. в този смисъл решения от 15 септември 1998 г., BFM и EFIM/Комисия, T-126/96 и T-127/96, Rec, EU:T:1998:207, т. 70, от 5 август 2003 г., P & O European Ferries (Vizcaya) и Diputación Foral de Vizcaya/Комисия, T-116/01 и T-118/01, Rec, EU:T:2003:217, т. 201 и 204, и Франция/Комисия, т. 196 по-горе, EU:T:2009:474, т. 263).

198 Същевременно държава членка, чиито органи са предоставили помощ в нарушение на процедурните правила, предвидени в член 108 ДФЕС, не може да се позове на оправданите правни очаквания на получателите, за да се отклони от задължението за вземане на необходимите мерки за изпълнение на решение на Комисията, с което ѝ се разпорежда възстановяване на помощта. Допускането на такава възможност на практика би лишило разпоредбите на членове 107 ДФЕС и 108 ДФЕС от всякакво полезно действие, доколкото би позволило на националните власти, основавайки се на собственото си неправомерно поведение, да направят неефективни решенията, приети от Комисията в съответствие с разпоредбите на Договора (решения от 20 септември 1990 г., Комисия/Германия, C-5/89, Rec, EU:C:1990:320, т. 17 и от 1 април 2004 г., Комисия/Италия, C-99/02, Rec, EU:C:2004:207, т. 20). За същите цели държавата членка не може да се позовава и на принципа на правна сигурност (решение от 14 септември 1994 г., Испания/Комисия, C-278/92—C-280/92, Rec, EU:C:1994:325, т. 76).

199 Ето защо Република Гърция няма право да се позовава на принципа на защита на оправданите правни очаквания, за да се противопостави на възстановяването на помощта, тъй като е предоставила помощта в нарушение на процедурните правила, предвидени в член 108 ДФЕС.

200 На трето място, що се отнася до твърдението за нарушаване на принципа на лоялно сътрудничество, съгласно член 4, параграф 3 ДЕС по силата на този принцип Съюзът и държавите членки при пълно взаимно зачитане си съдействат при изпълнението на задачите, произтичащи от Договорите.

201 Въз основа на принципа на лоялно сътрудничество е изведено заключението, че държавата членка, адресат на решение, което я задължава да си възстанови неправомерни помощи, е длъжна да вземе всички подходящи мерки, за да осигури изпълнението на посоченото решение, с цел ефективно събиране на дължимите суми (вж. в този смисъл решение от 29 март 2012 г., Комисия/Италия, C-243/10, EU:C:2012:182, т. 35 и цитираната съдебна практика). Този принцип обаче не може да се изтъква с цел освобождаване на държава членка от задължението да си възстанови въпросните помощи.

202 Всъщност, както бе припомнено в точка 190 по-горе, премахването на неправомерна помощ посредством възстановяване е логична последица от установяването на нейния неправомерен характер, тъй като възстановяване на неправомерно предоставените помощи се прави с цел възобновяване на предишното положение. Освен това съгласно член 14 от Регламент № 659/1999 Комисията е длъжна да разпореди на държавата членка да вземе всички необходими мерки, за да си възстанови неправомерната помощ, ако установи несъвместимостта ѝ с вътрешния пазар, освен ако възстановяването противоречи на общ принцип от правото на Съюза. Освен това в рамките на задължението за лоялно сътрудничество, обвързващо взаимно Комисията и държавите членки при прилагането на правилата от Договора в областта на държавните помощи, съответната държава членка дори е длъжна да изчисли точния размер на помощите, които трябва да се възстановят (вж. в този смисъл решение от 16 юли 2014 г., Гърция/Комисия, T-52/12, EU:T:2014:677, т. 197 и цитираната съдебна практика).

203 Следователно трябва да се приеме, че Република Гърция не може да се позове на принципа на лоялно сътрудничество, за да се освободи от задължението да вземе необходимите мерки за изпълнение на решение на Комисията, с което ѝ се разпорежда да си възстанови помощта.

204 Освен това в рамките на настоящото основание Република Гърция не може да се позовава на документа на Комисията, озаглавен „План за действие относно държавна помощ — По-малка и по-добре насочена държавна помощ: пътна карта за реформа на държавната помощ 2005—2009 г.“. В това отношение, както правилно отбелязва Комисията, е достатъчно да се констатира, че посоченият документ представлява само пътна карта за развитието на политиката ѝ в областта на държавните помощи, който не може изрично да я обвърже при прилагането на член 107 ДФЕС и на инструментите за конкретно прилагане на посочената политика, като например регламентите за групово освобождаване или регламентите относно помощите в полза на малките и средните предприятия, регионалните инвестиционни помощи или помощите за трудова заетост, или пък приетите от Комисията насоки и рамки.

205 Освен това, тъй като Република Гърция твърди, че евентуалното възстановяване на неправомерната помощ би могло да доведе до загуба на пряка инвестиция в страната, трябва да се приеме, че това обстоятелство — ако се приеме за доказано — е можело да се вземе предвид от Комисията при преценката на съвместимостта на помощта с вътрешния пазар по силата на член 107, параграфи 2 и 3 ДФЕС или Насоките относно регионалните помощи, относно помощите за защита на околната среда или относно помощите за трудова заетост. Република Гърция обаче не твърди, че Комисията е допуснала нарушения на посочените разпоредби.

206 Въз основа на гореизложеното, изтъкнатото от Република Гърция второ основание трябва да бъде отхвърлено.

По третото основание, изведено от непълнота и противоречивост на мотивите и от нарушаване на член 296 ДФЕС (дело T-233/11)

207 Република Гърция отправя критики към мотивите на обжалваното решение по четири основни аспекта.

208 Първо, Република Гърция счита, че в съображения 105—107 от обжалваното решение Комисията не е мотивирала в достатъчна степен констатацията за съществуването на първата мярка за помощ, тъй като не обяснила в каква степен изцяло частните средства, изплатени от Ellinikos Chrysos директно на TVX Hellas, представляват пряка или непряка загуба на ресурси на гръцката държава, за която загуба от последната може да се търси отговорност.

209 Второ, Република Гърция твърди, че в съображения 117 и 123 от обжалваното решение Комисията не е мотивирала в достатъчна степен констатацията за съществуването на втората мярка за помощ и причините, поради които счита за дължими както данъка за прехвърлянето на собствеността върху мините „Касандра“, така и данъка за прехвърлянето на собствеността върху разглежданите поземлени имоти, вместо само първия данък, пропускайки да изложи собственото си становище в това отношение.

210 Трето, Република Гърция твърди, че в съображение 126 от обжалваното решение Комисията не е разяснила поради каква причина правилото „de minimis“ не може да се приложи отделно за всяка от установените от нея мерки за помощ.

211 Четвърто, Република Гърция упреква Комисията за това, че извършила противоречиви и неточни преценки при оценката на стойността на мините и използвала избирателно оценки от експертния доклад, по-специално във връзка с:

— отрицателната стойност на миннодобивния обект „Олимпиада“, позовавайки се на собствени преценки, противоречащи на науката и деонтологията, що се отнася до възможността експлоатиращият мините да започне или не ползването им, съобразно това дали цената на златото е благоприятна или не (съображение 69 от обжалваното решение),

— неотчитането на разходите за запазване на работните места и и за защита на околната среда, както и за поддръжката без дейност на миннодобивния обект „Стратони“, за разлика от това, което направила по отношение на миннодобивния обект „Олимпиада“, при положение че в тези два миннодобивни обекта нямало дейност към момента на спорната продажба (съображение 77 от обжалваното решение),

— вземането предвид на продажната цена от 1995 г. за изчисляването на стойността на поземлените имоти, а не за изчисляването на общата цена по спорната продажба (съображения 54—57, 86 и 87 от обжалваното решение),

— определянето на съответния пазар и на географския му обхват предвид разграничението между действително добитите в мините метали и руди.

212 Комисията оспорва доводите на Република Гърция.

213 Съгласно постоянната съдебна практика обхватът на задължението за мотивиране по член 296 ДФЕС зависи от естеството на разглеждания акт и от контекста, в който е бил приет. Мотивите трябва да излагат по ясен и недвусмислен начин съображенията на институцията, издала акта, така че да дадат възможност, от една страна, на съда на Съюза да упражни контрола си за законосъобразност, и от друга страна, на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за взетата мярка, за да могат да защитят правата си и да проверят дали решението е обосновано. Не се изисква мотивите да уточняват всички относими фактически и правни обстоятелства, доколкото въпросът дали мотивите на определен акт отговарят на изискванията на член 296 ДФЕС, следва да се преценява не само с оглед на текста, но и на контекста, както и на съвкупността от правни норми, уреждащи съответната материя (решения от 2 април 1998 г., Комисия/Sytraval и Brink's Франция, C-367/95 P, Rec, EU:C:1998:154, т. 63 и от 30 ноември 2011 г., Sniace/Комисия, T-238/09, EU:T:2011:705, т. 37). В частност Комисията не е длъжна да вземе отношение по всички доводи, приведени пред нея от заинтересованите лица в производство за контрол върху държавни помощи. Достатъчно е тя да изложи фактите и правните съображения, които са от съществено значение в контекста на решението (решения от 1 юли 2008 г., Chronopost и La Poste/UFEX и др., C-341/06 P и C-342/06 P, Сб., EU:C:2008:375, т. 96 и от 3 март 2010 г., Freistaat Sachsen и др./Комисия, T-102/07 и T-120/07, Сб., EU:T:2010:62, т. 180).

214 Освен това трябва да се припомни, че задължението за мотивиране представлява съществено процесуално изискване, което трябва да се разграничава от въпроса за обосноваността на мотивите, тъй като той спада към законосъобразността по същество на спорния акт (решение от 22 март 2001 г., Франция/Комисия, C-17/99, Rec, EU:C:2001:178, т. 35). Следователно, доколкото с оплакванията си жалбоподателите целят да оспорят обосноваността на обжалваното решение по въпросните аспекти, които оплаквания освен това вече бяха разгледани в рамките на първото основание от настоящата жалба, те трябва да се считат за ирелевантни в рамките на настоящото основание (вж. в този смисъл решение от 12 декември 2006 г., Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid и Federación Catalana de Estaciones de Servicio/Комисия, T-95/03, Rec, EU:T:2006:385, т. 107).

215 Всъщност, на първо място, твърдейки, че мотивите в съображение 106 от обжалваното решение са непълни, Република Гърция на практика цели да оспори обосноваността на преценката на Комисията относно условието за обществените ресурси и отговорността на държавата за мярката за помощ. Поради това посоченият довод трябва да се обяви за неотносим в рамките на настоящото основание. При всички случаи, както следва от точка 208 по-горе, Република Гърция е могла да се запознае с причините за взетата мярка, за да може да защити правата си и да провери дали решение действително е обосновано, а както следва от точки 146—156 по-горе, Общият съд е бил в състояние да упражни контрола си за законосъобразност върху

обжалваното решение в това отношение. Въз основа на изложената в точки 213 и 214 по-горе съдебна практика трябва да се заключи, че обжалваното решение съдържа достатъчно мотиви в това отношение.

216 На второ място, що се отнася до констатацията за съществуването на втората мярка за помощ и причините, поради които Комисията счита за дължими както данъка за прехвърлянето на собствеността върху мините „Касандра“, така и данъка за прехвърлянето на собствеността върху разглежданите поземлени имоти, трябва да се отбележи, от една страна, че Комисията в достатъчна степен разяснява причините, поради които се дължи първият данък, позовавайки се на положителната стойност на посочените мини към момента на спорната продажба.

217 От друга страна, в съображение 123 от обжалваното решение Комисията посочва, че Република Гърция признала, че всички продажби на поземлените имоти, независимо дали става въпрос за активи на предприятие или за имущество на физически лица, действително се облагат с данък в размер между 7 % и 9 %. Всъщност в същото съображение Комисията уточнява, че в това отношение е получила две писма с противоречива информация — едното от Министерството на финансите (компетентно в областта на данъчното облагане), а другото — от Министерството на околната среда (компетентно в областта на мините). Същевременно Комисията обяснява, че е уведомила и гръцките власти за въпросните противоречия, но не е получила окончателен отговор. Ето защо се позовала на информацията, с която разполага, а именно на писмото с информация, получено от Министерството на финансите, което признава, че в спорната продажба този данък е дължим.

218 От точка 217 по-горе следва, че анализът на Комисията, въз основа на който тя предпочита определена данъчна ставка, а не друга, произтича ясно от обжалваното решение и съответно мотивите в него съвсем не са непълни.

219 На трето място, що се отнася до приложимостта на правилото „de minimis“ към едната от двете мерки за помощ, Република Гърция на практика иска да оспори обосноваността на обжалваното решение по този въпрос, която вече бе анализирана в точка 178 по-горе. Ето защо в рамките на настоящото основание доводите на Република Гърция в това отношение трябва да се отхвърлят.

220 На четвърто място, що се отнася до твърдените противоречиви и неточни преценки във връзка с оценката на стойността на мините и твърдяното избирателно вземане предвид на оценките от експертния доклад, доколкото Република Гърция иска да оспори обосноваността на преценката на Комисията, доводът ѝ е неотносим в рамките на анализа на настоящото основание. Освен това, от една страна, Република Гърция е могла да представи защитата си в това отношение, и от друга страна, Общият съд е могъл да упражни контрола си, както следва от точки 105—109 по-горе. Следователно трябва да се приеме, че съображения 75 и 76 от обжалваното решение са достатъчно мотивирани.

221 Що се отнася до твърдяното неотчитане в обжалваното решение на разходите за поддръжка на миннодобивния обект „Стратони“, доводът на Република Гърция се смесва с критиките ѝ срещу обосноваността на изчисляването на стойността на мините „Касандра“, анализирани по-специално в точки 100 и 102 по-горе, и съответно трябва да се отхвърли като неотносим в рамките на настоящото основание.

222 Що се отнася до вземането предвид на продажната цена от 1995 г. за изчисляването на стойността на разглежданите поземлени имоти, а не на общата цена на мините „Касандра“, трябва да се констатира, че с този довод на практика се цели да се оспори обосноваността на преценката на Комисията — като по отношение на него следва да се направи препратка към точки 90—109 и 116—130 по-горе — и съответно той е неотносим в рамките на настоящото основание.

223 Накрая, що се отнася до критерия за засягането на конкуренцията и търговията между държавите членки, Съдът уточнява, че дори в случаите, когато от обстоятелствата, при които е предоставена помощта, е видно, че тя може да засегне търговията между държавите членки и да наруши или да заплаши да наруши конкуренцията, Комисията трябва най-малкото да посочи тези обстоятелства в мотивите на решението си (решения от 6 септември 2006 г., Португалия/Комисия, C-88/03, Rec, EU:C:2006:511, т. 89 и Комисия/Италия и Wam, т. 165 по-горе, EU:C:2009:272, т. 49).

224 Комисията обаче не е длъжна да анализира националния или европейския пазарен дял на предприятието получател, нито положението на конкурентните предприятия, нито търговските потоци на съответните стоки и услуги между държавите членки, ако е посочила с какво помощта нарушава конкуренцията и засяга търговията между държавите членки (вж. в този смисъл решения от 30 април 1998 г., Vlaams Gewest/Комисия, T-214/95, Rec, EU:T:1998:77, т. 67, от 15 юни 2005 г., Regione autonoma della Sardegna/Комисия, T-171/02, Rec, EU:T:2005:219, т. 85 и от 6 септември 2006 г., Италия и Wam/Комисия, T-304/04 и T-316/04, EU:T:2006:239, т. 64).

225 Всъщност, както бе посочено в точка 169 по-горе, Комисията не е била длъжна да анализира подробно действително произведените или изнесени метали към момента на спорната продажба, тъй като за целите на анализа на настоящия критерий е било достатъчно да докаже и изложи мотиви за това, че помощта е укрепила положението на предприятието получател на пазара по отношение на дейността, която е възнамерявало да извършва, което Комисията е направила в съображение 110 от обжалваното решение. Ето защо трябва да се приеме, че и в това отношение решението съдържа достатъчно мотиви.

226 С оглед на всички гореизложени съображения настоящото основание трябва да се отхвърли изцяло.

По четвъртото основание, изведено от нарушаване на правото на защита, от нарушаване на процесуалните права на жалбоподателя, от злоупотреба с власт, както и от нарушаване на принципа на добра администрация и на задължението за безпристрастно и надлежно разглеждане (дело T-262/11)

227 С първото си оплакване в рамките на настоящото основание Ellinikos Chrysos твърди, че са нарушени правото му на защита, по-специално правото на достъп до преписката и правото на изслушване, и член 41 от Хартата на основните права на Европейския съюз, поради неразкриването на самоличността на лицето, подало жалбата до Комисията, като това бил важен елемент за подготовката на защитата на Ellinikos Chrysos и за оспорването от негова страна на евентуалната надеждност и правен интерес на това лице.

228 С второто оплакване Ellinikos Chrysos оспорва допускането в хода на административното производство на Гръцката организация за наблюдение на дейността в мините като заинтересована страна, съгласно определението на това понятие в член 1, буква з) от Регламент № 659/1999 и в постоянната съдебна практика, тъй като тази организация нямала личен интерес, който би могъл да се засегне с предоставянето на помощта.

229 С третото оплакване Ellinikos Chrysos твърди, че са допуснати злоупотреба с власт, нарушаване на принципа на добра администрация и неизпълнение на задължението на Комисията за надлежно и безпристрастно разглеждане, като тя възприела избирателен, пристрастен и произволен подход при анализа на доводите на страните, изопачавайки доводите на Ellinikos Chrysos и пренебрегвайки фактите. В подкрепа на твърдението си жалбоподателят цитира прессъобщение, което е публикувано от Комисията на 23 февруари 2011 г. и в което тя потвърдила, че решението за установяване на наличието на държавна помощ се основава на експертния доклад, в който стойността на мините „Касандра“ била оценена на 25 милиона евро,

при положение че посочената сума съответства на извършената от Комисия оценка. Комисията коригирала въпросното прессъобщение, изменяйки текста на първоначалното съобщение, без да изготвя отделна поправка. Освен това административното производство било проведено нередовно, при неизпълнение на задължението за надлежно и безпристрастно разглеждане, като действителната стойност на прехвърлените активи била игнорирана, въпреки наличието на достатъчно доказателства по преписката.

230 Комисията оспорва тези оплаквания.

231 Трябва да се подчертае, че нито една разпоредба от процедурата за контрол върху държавните помощи не отрежда специална роля сред заинтересованите лица на бенфициера на помощта. Впрочем процедурата за контрол върху държавните помощи не е процедура, която започва „срещу“ бенефициера на помощта, в какъвто случай той би се ползвал с права, които са също толкова широки, колкото и самото право на защита като такова. При все това, макар бенефициерът на помощта да няма статута на страна в процедурата, съдебната практика му признава определени процесуални права, чиято цел е да му позволят да предостави информация на Комисията и да изтъкне своите доводи (решение Scott/Комисия, т. 130 по-горе, EU:T:2003:113, т. 54).

232 Тази съдебна практика по същество отрежда на заинтересованите страни ролята на източници на информация за Комисията в рамките на административното производство, образувано съгласно член 108, параграф 2 ДФЕС (решения от 22 октомври 1996 г., Skibsværftsforeningen и др./Комисия, T-266/94, Rec, EU:T:1996:153, т. 256 и от 25 юни 1998 г., British Airways и др./Комисия, T-371/94 и T-394/94, Rec, EU:T:1998:140, т. 59).

233 В качеството си на получател по въпросните мерки Ellinikos Chrysos е било приканено да изложи становището си и е могло да представи гледната си точка по съображенията на Комисията и на съответната държава членка, както и да представи данни на Комисията, които надлежно са били отчетени по време на административно производство. Поради това трябва да се приеме, че в разглеждания случай процесуалните му права са били напълно спазени от Комисията.

234 Що се отнася до първото оплакване относно неразкриването на самоличността на лицето, подало жалбата до Комисията, както тя основателно подчертава, трябва да се отбележи, че няма разпоредба, която да я задължава да разкрие на заинтересованите страни самоличността на такова лице или на който и да било друг източник на информация. Ето защо Ellinikos Chrysos няма основание да твърди, че Комисията е допуснала процесуално нарушение в това отношение.

235 Що се отнася до второто оплакване относно допускането в хода на административно производство на Гръцката организация за наблюдение на дейността в миите в качеството на заинтересована страна, то трябва да се разглежда като неотносимо. Всъщност допускането на такава организация в качеството на заинтересована страна произтича пряко от член 108, параграф 2 ДФЕС и по никакъв начин не засяга процесуалния статут на Ellinikos Chrysos, нито процесуалните му права, в рамките на посоченото производство.

236 Що се отнася до третото оплакване относно твърдяната злоупотреба с власт, нарушаването на принципа на добра администрация и неизпълнението на задължението на Комисията за надлежно и безпристрастно разглеждане, трябва да се констатира, на първо място, че с недостатъчно развитите си доводи Ellinikos Chrysos не успява да докаже, че Комисията не е изпълнила задължението си за надлежно разглеждане и е нарушила принципа на добра администрация. Всъщност анализът по същество на случая показва, че Комисията правилно оценява стойността на всички елементи от имуществото, които са предмет на спорната продажба, прилага принципа на частния инвеститор и използва всички сведения, с които разполага, с цел да изпълни задачата си за правилно оценяване на посочената стойност.

237 На второ място, що се отнася до твърдяната злоупотреба с власт от страна на Комисията, трябва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика даден акт е опорочен поради злоупотреба с власт само ако въз основа на обективни, относими и съвпадащи доказателства се установи, че единствената или поне определящата цел, с която е приет, е да се постигнат резултати, различни от тези, които се твърди, че са желани, или за да се избегне специално предвидена в Договора процедура, за да се реагира на конкретните обстоятелствата в случая (вж. решение от 4 декември 2013 г., Комисия/Съвет, C-121/10, Сб., EU:C:2013:784, т. 81 и цитираната съдебна практика).

238 Впрочем твърденията на Ellinikos Chrysos в това отношение са твърде общи и неподкрепени. По същество то се позовава само на грешката, която е допусната в публикуваното от Комисията на 23 февруари 2011 г. прессъобщение и която — както Ellinikos Chrysos признава — е била коригирана след направено искане от негова страна. При тези обстоятелства трябва да се приеме, че условията, предвидени в посочената в точка 237 по-горе съдебна практика, очевидно не са изпълнени в разглеждания случай.

239 В заключение четвъртото основание трябва да се отхвърли като неоснователно и съответно двете жалби трябва да се отхвърлят изцяло.

По съдебните разноски

240 Съгласно член 134, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако има такова искане. Тъй като жалбоподателите са загубили делото, те трябва да бъдат осъдени да заплатят съдебните разноски в съответствие с искането на Комисията.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (четвърти състав)

реши:

1) Съединява дела T-233/11 и T-262/11 за целите на съдебното решение.

2) Отхвърля жалбите.

3) По дело T-233/11 Република Гърция понася направените от нея съдебни разноски и съдебните разноски на Европейската комисия.

4) По дело T-262/11 Ellinikos Chrysos AE Metalleion kai Viomichanias Chrysou понася направените от него съдебни разноски и съдебните разноски на Комисията.

Prek Labucka Kreuschitz

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 9 декември 2015 година.

Подписи

Съдържание

Обстоятелства, предхождащи спора 2

1. Фактическа обстановка 2

2. Релевантни договорни клаузи 3

3. Административното производство 5

4. Обжалваното решение 5

Производство и искания на страните 7

От правна страна 9

1. По допустимостта 9

2. По съществото на спора 11

Кратко изложение на основанията за отмяна 11

По първото основание, изведено от неправилно тълкуване и прилагане на член 107, параграф 1 ДФЕС и член 108, параграф 2 ДФЕС, както и от множество грешки в преценката на фактите относно наличието на помощ (дела T-233/11 и T-262/11) 12

По първата мярка за помощ 12

– Предварителни бележки 12

– По втората част относно допусната грешка в преценката на условието за наличие на предимство 12

– По първата част относно допусната грешка в преценката на условието за използване на държавни ресурси 25

– По третата част относно допусната грешка в преценката на условието за наличие на нарушаване на конкуренцията и засягане на търговията между държавите членки (дело T-233/11) 28

По втората мярка за помощ 30

– По първата част относно допусната грешка в преценката на условието за наличие на предимство (дела T-233/11 и T-262/11) 30

– По втората част относно допусната грешка в преценката на условието за наличие на нарушаване на конкуренцията и засягане на търговията между държавите членки (дело T-233/11) 31

По второто основание, изведено от погрешното тълкуване и прилагане на член 14, параграф 1, второ изречение от Регламент № 659/1999 и от нарушаване на принципите на пропорционалност, на лоялно сътрудничество, на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания (дело T-233/11) 32

По третото основание, изведено от непълнота и противоречивост на мотивите и от нарушаване на член 296 ДФЕС (дело T-233/11) 35

По четвъртото основание, изведено от нарушаване на правото на защита, от нарушаване на процесуалните права на жалбоподателя, от злоупотреба с власт, както и от нарушаване на принципа на добра администрация и на задължението за безпристрастно и надлежно разглеждане (дело T-262/11) 38

По съдебните разноски 40